

Nr 4, 2000 årgång 37
50:- inkl moms

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

BUDDHA av Astrid Nyström

Fokuserad akupressur

– en nygammal väg till vårt inre

Av Nils-Olof Jacobson

För några tusen år sedan uppfann, eller upptäckte, kineserna ett energisystem i kroppen. Livsenergien, ansåg de, cirkulerar i kroppen i kanaler som kallades meridianer. Deras ord för livsenergi, *Qi*, återkommer i populära psykofysiska övnings-system som *Tai Chi* och *Qi Gong*.

På de ställen där meridianerna går nära kroppsytan, kan de påverkas utifrån, menade de gamla kineserna. Vissa punkter, som kallas akupunkter, är mer känsliga för påverkan. Om man sätter nålar i akupunkterna kallas det akupunktur. När det kommunistiska Kina öppnades för enstaka västerländska besök på femtiotalet, kom förundrade rapporter från läkare som bevittnade komplicerade operationer med akupunktur som enda bedövning. Numera är akupunktur accepterad i den västerländska sjukvården, efterhand även i Sverige. Den används främst vid smärttillstånd men även vid vissa sjukdomar.

Många läsare har själva fått akupunktur eller känner någon som har. De vet att akupunktören sätter nålar i vissa akupunkter som väljs ut bland de hundratal som finns. Beroende på tillståndet används några få nålar eller upp till 10–15. Vilka punkter som används beror på vilken åkomma som behandlas, men också på vilken skola inom akupunktur som terapeuten tillhör. Det finns en västerländsk form, där man sätter nålarna i det område där besvären finns. Vid den klassiska formen av akupunktur, som bygger direkt på de gamla kinesiska läroarna, kan nålar också sättas långt ifrån det besvärande området. Patienten ligger med sina nålar tjugo minuter eller så.

Det finns också andra sätt att påverka akupunkter. Om man trycker på punkterna med fingrarna, kallas det aku-

pressur. Akupunkterna kan också påverkas med andra trubbiga eller spetsiga föremål, värme, färgat ljus eller laserljus.

Gemensamt för dessa metoder är att patienten under behandlingen kan tänka på vad som helst, det fungerar lika bra ändå.

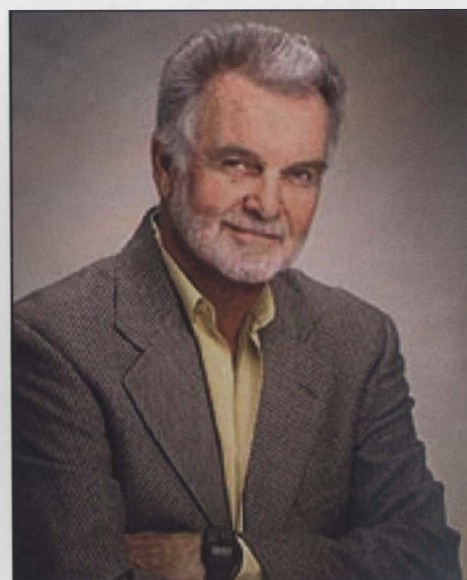
Meridianterapi – fokuserad akupressur

Akupunktur används i första hand för kroppsliga åkommor, inte mycket för psykiska besvär. Numera finns en grupp nya behandlingsmetoder som också bygger på den kinesiska meridianläran, som används även för psykiska besvär. De kallas *meridianterapi* eller *meridianbaserade psykoterapi*. (Akupunktur är ju också en meridianterapi, men ordet har kommit att reserveras för de nya metoder jag ska beskriva.)

Den avgörande skillnaden mellan meridianterapi och vanlig akupunktur är att vid akupunktur kan patienten tänka på vad som helst, men vid meridianterapi tänker, fokuserar, patienten på sitt besvär, dvs på det som är orsaken till att man gör behandlingen eller övningen. En annan skillnad är att meridianterapierna i hög grad kan användas som självhjälp. Personen lär sig alltså en metod som han sedan kan använda själv.

Roger Callahan och Mary

Äran att ha upptäckt, eller uppfunnit, meridianterapi tillkommer den amerikanske psykologen Roger Callahan. Han är nu i sjuttioårsåldern och har bakom sig ett långt yrkesliv som psykoterapeut. År 1979 hade han en patient, en kvinna som hette Mary, som led av en svår fobi (överdriven rädsla) för vatten. (Det kan låta

Roger Callahan

egendomligt för någon, men man kan få fobier för precis vad som helst, och fobi för just vatten är visserligen ganska ovanligt men inte unikt.) Mary hade sedan barnsdomen haft skräck för vatten, så uttalad att hon knappt vågade bada i badkar. Hon gjorde det med största motvilja och minsta möjliga vatten i karet. Fobin begränsade hennes liv i hög grad.

Callahan hade behandlat Mary i 1 1/2 år med alla metoder han kunde, med obetydlig framgång. De hade kommit så långt att hon kunde sitta på kanten till hans simbassäng och doppa fötterna i vattnet, men även detta med stort obehag och uppståndande av all sin viljestyrka.

Callahan studerade vid den tiden kinesologi, en behandlingsform som bland annat bygger på meridianläran. Vid ett tillfälle år 1979 nämnde Mary att när hon tänkte på vatten fick hon obehag i

magen, som vi säger "fjärilar i magen". Callahan kom att tänka på akupunktur-systemet. De flesta meridianerna har namn efter de kroppsdelar som kineserna menade styrs av dem. Magmeridianen går uppåt kroppen och slutar strax under ögat. Callahan fick ett infall att knacka lätt på Marys akupunkt under ögat.

Efter bara några sekunder utropade Mary "It's gone!" (Den är borta!)

"Vad är borta?" undrade Callahan.

"Min rädsla för vatten!" Mary sprang iväg till simbassängen, och Callahan trodde hon skulle hoppa i.

"Var inte rädd doktor Callahan, jag vet att jag inte kan simma!"

På kvällen gick Mary en lång promenad vid stranden till Stilla havet. Det regnade och blåste, vågorna gick höga. Hon kände ingen ångest. Hennes fobi för vatten var borta, och har förblivit borta. Inte heller kom några andra besvär i stället.

Patient och terapeut blev lika förundrade över vad som hade hänt. Callahan började knacka alla sina patienter under ögat. Han fann snart att det faktiskt hjälpte för några, men inte för de flesta. Han experimenterade systematiskt med att knacka på olika akupunkter, medan patienten tänkte, dvs fokuserade, på sitt besvär.

Tankefältsterapi

Efter flera år presenterade Callahan resultatet av sitt arbete, en behandlingsmetod som han kallade *Thought Field Therapy*, tankefältsterapi, förkortas TFT. Namnet betonar att patienten under behandlingen håller sitt problem i "tankefältet".

Första nivån i TFT är ganska enkel. Den innehåller bestämda kombinationer av akupunkter, varierande efter vilket besvär som ska behandlas. Callahan kallade dessa kombinationer *algoritmer*. Det finns ett tjugotal olika, t.ex. en algoritm för fobier, en annan för minnen av plågsamma (traumatiska) upplevelser, osv. Terapeuten eller patienten själv knackar på akupunkterna medan han fokuserar på besväret.

TFT har sedan utvecklats vidare. Om de enkla algoritmerna inte ger resultat, så gör terapeuten en individuell diagnos av vilka akupunkter som ska behandlas. För att följa processen används en metod för muskeltest som kommer från kinesnologin. Den diagnostiska metoden kan bli mycket komplicerad.

Callahan mötte starkt motstånd från

"etablissemangen" när han presenterade sin metod. Han skrev böcker och lanserade dem på amerikanskt vis i TV, där han på några minuter till synes botade fobier hos personer han träffade för första gången. Efterhand ökade intresset för hans metod. Han fick lärjungar och höll kurser för terapeuter. Det finns också några forskningsrapporter som visar effekt av metoden. TFT är dock ännu inte en officiellt accepterad terapimetod. Information om TFT finns på Callahans webbsajt www.tfttx.com.

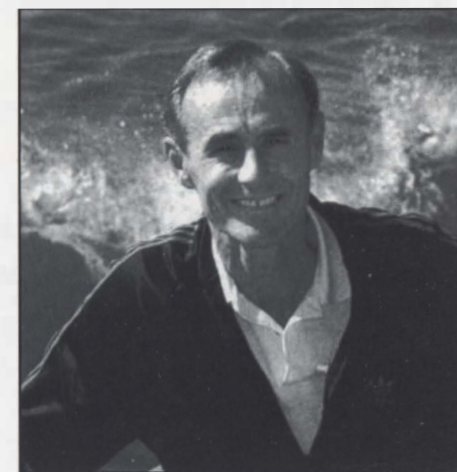
Gary Graig och EFT

En av Callahans lärjungar från början av 90-talet heter Gary Craig; han kommer liksom Callahan från Kalifornien. Gary använde först TFT strikt efter Callahans recept. Efterhand tyckte han det var alltför komplicerat. Han experimenterade med egna varianter. Gary utformade en algoritm som täckte alla de väsentliga meridianerna i akupunkturläran. Han fann att den kunde användas oberoende av vilket besvär det var fråga om. 1994-95 höll han de första kurserna om sin metod, och gjorde ett studiematerial med videoband mm. Gary kallade sin metod *Emotional Freedom Techniques*, förkortas EFT.

Egna erfarenheter

Sommaren 1998 lärde jag mig grunderna i TFT genom studiematerial från Callahan. Resultaten var uppmuntrande. Det var dock svårt att välja och kombinera algoritmer i mer komplicerade fall, och jag kände snart behov att gå vidare. Våren 1999 började jag öva muskeltestning för att komma till nästa nivå i TFT. Det var mycket svårare än jag trodde, och jag var nära att ge upp. Då fick jag veta om EFT och lärde mig metoden genom videokursen. Det var mycket enklare både för mig och patienten. Sedan dess använder jag enbart EFT. På svenska kallar vi metoden *Energi-Frigörande Träning*, för att kunna behålla samma förkortning. En praktisk beskrivning är *fokuserad akupressur*.

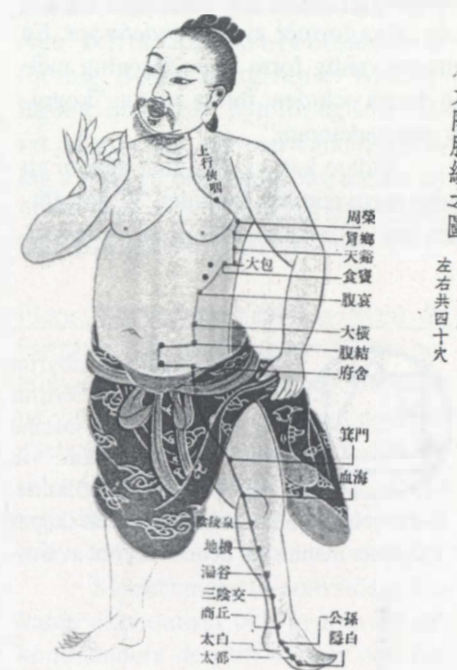
Hur används EFT? Principen är enkel. Personen bestämmer sig för vilket besvär eller problem han vill behandla, fokuserar på det och går igenom omkring femton akupunkter genom att knacka eller trycka lätt på dem. När man har övat in proceduren tar den bara några minuter. I typiska fall upplever man en avspänd känsla efter behandlingen, med lättnad av besväret. Ibland får man tillfredsställande resul-

Gary Craig

tat (dvs besväret upphör) redan efter en omgång, annars får man upprepa proceduren en eller flera gånger. Mer långvariga problem, särskilt med kroppsliga symtom, kan behöva tålmodig träning under längre tid. Om det gäller djupgående eller intensiva besvär kan det vara svårt att få resultat på egen hand; man får då finna en terapeut som kan hjälpa i processen.

Själv har jag nu använt EFT i snart 1 1/2 år när detta läses, både för egen och anhörigas del och för intresserade patienter. Jag skulle ju inte göra det om jag inte upplevde att metoden ofta hjälper. Ibland tycks den inte fungera alls; andra gånger verkar den. Det är oerhört fascinerande att se en patient bli fri från en långvarig, kanske mångårig, fobi med en enda behand-

Gammal kinesisk teckning, visande en av akupunkturmeridianerna.

ling som kan ta mindre än en halvtimme. Därmed inte sagt att EFT är något trollspö som alltid hjälper. Det är ju många faktorer i patientens liv (och sitt eget!) som terapeuten inte har kontroll över. Jag upplever EFT som ett mycket användbart verktyg tillsammans med andra, och ibland ensamt.

Jag kan inte här gå närmare in på detaljer hur EFT används. För intresserade finns hundratals sidor information på Gary Craigs webbsajt www.emofree.com. På svenska finns inte mycket material. Jag har gjort en video som visar hur man kan använda EFT för eget bruk. (Intresserade kan få information om den genom e-post till nilsjacobson@hotmail.com.)

Vägar till vårt inre

Det finns redan väl upptrampade vägar till vårt inre, "det undermedvetna" eller "själen". När vi vill ändra något inom oss själva, kan vi använda flera olika etablerade och inom psykoterapi och sjukvården erkända metoder.

En är den kognitiva, att medvetet påverka tänkandet. Som terapiform kallas det *kognitiv terapi*. En annan väg är att utgå från känslorna, att identifiera, erkänna, acceptera och uttrycka känslor. Det finns olika varianter av *känslouttryckande terapi*, som också kan utformas som *kroppsterapier*. Olika former av *samtalsterapi* kan också hjälpa oss att nå kontakt med känslorna. Ännu en väg är att viljemässigt ändra hur man betar sig genom olika former av *beteendeterapi*. En numera vanlig form är en förening mellan denna och den första vägen, "kognitiv beteendeterapi".

Vidare kan vi söka inåt genom att ändra medvetandetillståndet. Vi kan försätta oss i ett avspänt eller djupt avslappat,

inåtvänt tillstånd genom olika former av *avslappningsträning*, *självhypnos* eller *meditation*. I det tillståndet kan vi använda ord (suggestioner) eller bilder för att tala om för vårt undermedvetna sinne vad vi vill uppnå. Om vi förenar självhypnos med sådan påverkan, med ord eller bilder, kallas det *mental träning*.

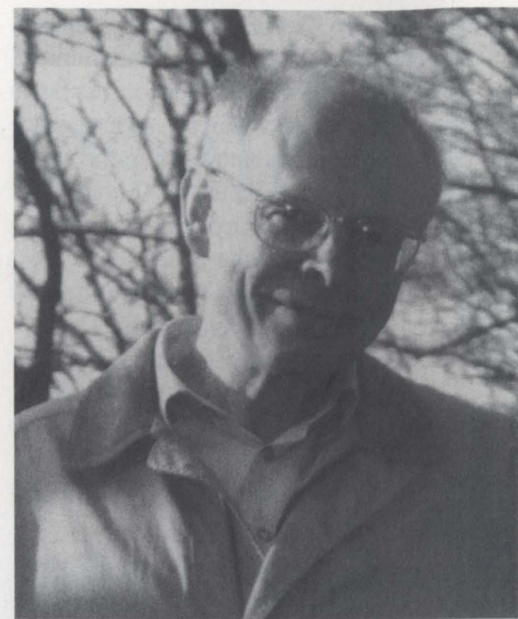
Nu har vi ännu en väg till det inre, att fokusera på det vi vill ändra på medan vi "tillför energi" till punkter på meridianssystemet, alltså *meridianterapi*.

Forskning behövs!

Akupressur kunde bli accepterad i den officiella sjukvården först när man dels hade undersökningar som visade att den fungerade, dels också kunde beskriva en rimlig mekanism för hur den fungerade. Så långt har meridianterapierna inte kommit. Vi vet inte hur de fungerar.

Somliga meridianterapierna, som EFT, har principiella likheter med en form av mental träning som är känd och accepterad sedan 60-talet. Den kallas *systematisk desensibilisering* och innebär att man i avslappnat tillstånd föreställer sig problemsituationer som man innan har ordnat i en skala, en hierarki, från de lättaste till allt svårare. I EFT gör man i princip detsamma, man knackar eller trycker på akupunkter i stället för att öva avspänning. Ofta beskriver den som gör EFT spontant en avslappnad känsla efter övningen. Jag tror det är genom forskning på det området vi kan finna verkningssätt principerna för EFT och andra meridianterapierna.

Det märkligaste med TFT och EFT är "Mary-effekten", de mindre vanliga tillfällena då en person blir fri från ett mångårigt, handikappande besvär inom loppet av sekunder, och resultatet består. Det är

Nils-Olof Jacobson har medarbetat i Sökaren sedan 1964. I sitt yrke som psykiater har han intresserat sig särskilt för att finna och utforma praktiska verktyg som patienter kan använda som "hjälp till självhjälp".

verkligen ett område för forskning, att förstå denna effekt och finna vägar att åstadkomma den oftare och mer förutsägbart.

Det är spännande att vara med och utveckla något nytt. Intresset för EFT och andra meridianterapierna växer snabbt bland terapeuter utomlands, nu så smått i Sverige. Det kommer också rapporter från de första vetenskapliga undersökningarna av EFT.

Meridianterapierna kan användas inte bara för fobier och stressutlösta besvär, utan också för att befria från blockeringar på andra områden. Idrottsmän inom olika grenar har upptäckt EFT som en form av "mental träning". Inom några år tror jag meridianterapierna är vanligt förekommande, både inom sjukvården och för personlig utveckling.

vägen ut ur detta jordiska livsfält.

Det finns en introduktionskurs i rosenkorsets gnostiska filosofi, som går att beställa genom att sätta in 100:- på pg 6386275-9.

För ytterligare information ring eller skriv till

LECTORIUM ROSICRUCIANUM
Det Gyllene Rosenkorsets Internationella Skola
EDSHULTS SÄTERI – 575 93 EKSJÖ – Tel 0381-450 40
www.lectoriumrosicrucianum.org

SÖKAREN

Adress Box 10
663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Fax 054-51 89 02
E-post red@sokaren.se
Postgiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128
Hemsida på Internet www.sokaren.se

Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-

Annonser Ring för prislista

Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Nils-Olof Jacobson	
Fokuserad akupressur	2
Åsa Freij:	
Barbara Findeisen tillbaka i Sverige	6
Åsa Freij:	
Livsfilosofier finns överallt	8
Göran Brusewitz:	
Edgar Mitchell och Institute of Noetic Sciences	10
Gulli Bergvall:	
Emilia Fogelklou	12
Ian Stevenson:	
Hypnotisk regression till "tidigare liv"	16
Keith Surtees:	
Sai Baba – ett föredöme för miljoner	18
Läsarforum	20
Sökarnyheter	22
Bokfloden	24
Kerstin Stina Carlsson:	
Kapplöpningen	29
Astrid Nyström:	
Buddha	31
SM:	
Vad vet vi egentligen?	32

Här ännu ett nummer av Sökaren för folk som inte nöjer sig med att fylla sin fritid med TV-tittande.

Vår medarbetare sedan 1964 Nils-Olof Jacobson skriver i detta nummer om fokuserad akupressur, en ny metod att aktivera en livsenergi, qi-kraften, som kineser för över tusen år sedan upptäckte i människokroppen. Metoden är ett slags akupunktur, och den variant som Nils-Olof använder kallas Energi-Frigörande Träning, EFT. Med den kan såväl fysiska som psykiska åkommor behandlas.

Trägna Sökarenreportern sedan mer än 20 år tillbaka Åsa Freij rapporterar om den amerikanska psykoterapeuten Barbara Findeisen, som åter besökt Sverige och som betytt mycket för bland andra Tomas Frankell, och om en grupp "livsfilosofier", eller helt enkelt sökare, i Tranås.

Det går trögt för det viktiga forskningsområdet parapsykologi, som har svårt att slå igenom i den vetenskapliga världen. Göran Brusewitz, som i flera år varit ordförande i Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, skriver om astronuten Edgar Mitchell, som stöder parapsykologisk forskning.

Om den intressanta religions-tänkaren Emilia Fogelklou, högt värderad av många, skriver Gulli Bergvall, som är ett nytt namn i Sökaren.

Världens ledande reinkarnationsforskare Ian Stevenson gör ett väl grundat uttalande mot den utbredda tron att man med hypnos kan föra en person tillbaka till minnen av verkliga tidigare liv. Det är klokt att ta Stevenson på allvar. Han vet vad han talar om. Jag har hittat uttalandet på Internet och fått Stevensons tillåtelse att återge det i en svensk översättning.

Conny Larssons avslöjanden om Sai Baba i nr 1 i år har naturligtvis rört upp en del känslor. Vi publicerar

nu ett försvar för swamin, skrivet av Keith Surtees.

Kerstin Stina Carlsson skriver om betydelsen av mänsklig självinsikt och tar upp idéer från flera viktiga tänkare i nutiden, människor som vi bör lyssna till om vår värld skall kunna bli bättre.

Och så har vi text och bild av Astrid Nyström om Buddha, vars upphöjda tankar följs av många.

Om detta vårt nr 4, 2000 kan vidare sägas att det har flutit in ett så stort antal artiklar, att allt inte kunnat tas in i detta nummer. Bidrag av skribenter som Gulli Bergvall, Göran Brusewitz, Kerstin Stina Carlsson, Håkan Eriksson, Bertil Falk och Gunnar Matti har tyvärr fått stå över till ett senare nummer, liksom flera bokrecensioner.

Till sist vill jag gärna puffa för min egen senaste bok. Den har titeln "Stora tankar i vår tid – perspektiv på New Age" och tar upp vad nya tidsåldern är för mig. Boken är utgiven av Wrå förlag, ett litet klokt, nytt förlag som satsat på min bok, när mer välkända förlag avböjt en utgivning. Jag menar att vi bör noga studera de stora tankar som kan leda mänskligheten framåt.

Flera personer säger till mig: Sven, du fortsätter väl med Sökaren? Den behövs så väl. Svaret är att jag vill hålla på ytterligare en tid, åtminstone även nästa år. Men av ekonomiska skäl får tidskriften bli tunnare än jag skulle vilja; hittills i år bara 32 sidor per nummer.

Mycket tack alla som stöder Sökaren ekonomiskt och genom att rekommendera den till vänner och bekanta!

SM

Barbara Findeisen tillbaka i Sverige

Reportage: Åsa Freij

Det föreföll som om det främst var kolleger, människor som arbetar med människor, så som hon själv har gjort i många år, som kom som åhörare, när hon – Barbara Findeisen från USA – var på Sverigebesök igen efter ett ovanligt långt uppehåll.

Barbara tillhör veteranerna inom new age-terapin (om man nu får använda det kontroversiella ordet new age, i brist på annat). Med new age-terapi menar artikelförfattaren terapi som omfattar en helhetssyn och går djupare än etablerad psykoterapi samt räknar med en andlig dimension – och åtminstone möjligheten av reinkarnation och inflytande av tidigare livs upplevelser på det nuvarande livet.

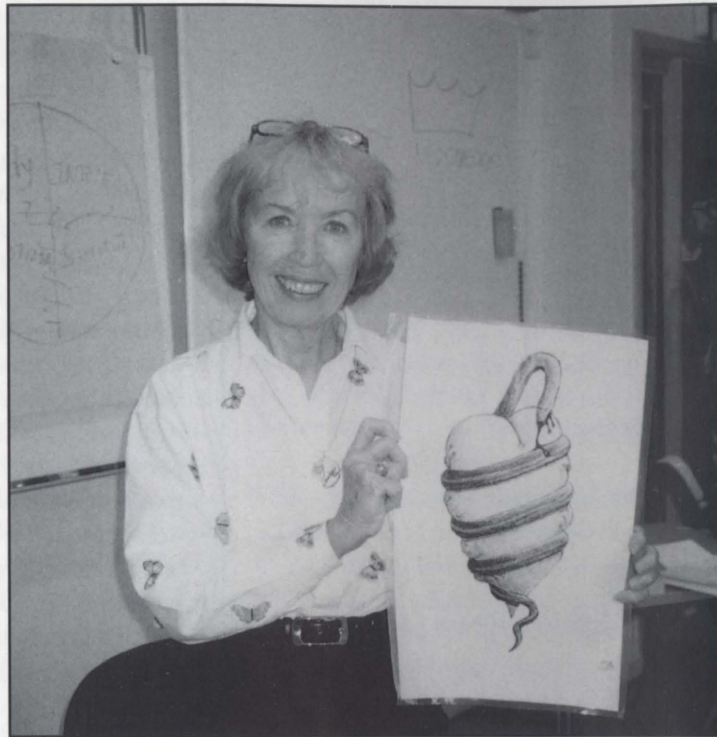
Vid slutet av 70-talet och minst ett 10-tal år framåt var Barbara ofta i Sverige och var en av dem som betydde mest för många sökare – bland andra Tomas Frankell, som själv nu hör till veteranerna bland livskunskapsforskarna och kursledarna och som nyss kommit ut med en ny bok med tillbakablickar på den nya tidens barndom och sin egen utveckling. Där var Barbara mycket av en förlossare för honom själv såväl som för många andra. Tomas, som arrangerade programmen med Barbara, kallar henne sin första lärare av betydelse.

I Stockholm höll nu Barbara ett föredrag och hade en workshop, där åtminstone deltagarna i den senare föreföll vara till stor del gamla vänner och närmast kolleger till kursledaren, såsom drömterapeuten Louise Minerva Frostegren och primalterapeuten Birgit Lilja. Detta gjorde dem inte mindre intresserade av vad Barbara hade att säga eller mindre engagerade i de praktiska övningar som Barbara regisserade och som uppenbarligen gav upphov till flera aha-upplevelser – och skratt, fastän ämnet egentligen var djupt allvarligt. Det handlade om svåra trauman, låsta beteendemönster och livsfarlig stress.

Människan: en helhet

– Vi är sammanhängande fysiska och psykiska varelser, betonade Barbara inledningsvis. Inget kroppsligt förblir bara kroppsligt, utan påverkar sinnet och vice versa. Allt hänger samman. Vi får betala ett högt pris om vi försöker leva som om det inte vore på det viset. Och det höga priset är det också många som känner av idag, då vi talar så mycket om stress och utbrändhet. Om vi inte ser till helheten, fungerar vi lika dåligt som en bil där man fixat batteriet men glömt de dåliga tändstiften.

Som ett tydligt exempel på hur det fysiska och det psykiska hänger ihop framhöll Barbara hur vi till exempel får saliv i munnen bara vi tänker på en citron. Att vi rodnar vid vissa tankar eller ryser vid andra, är ytterligare bevis på att det

Barbara Findeisen med bild av stressat hjärta. Foto: Åsa Freij.

mentala starkt påverkar det kroppsliga. Ändå tar vi inte till oss tillräckligt av helhetstanken utan fortsätter att leva som om de klara sambanden inte fanns. Och därför befinner sig många av oss i mer eller mindre konstant stress. Denna stress genererar cortison och adrenalin, som bara ska finnas vid korta akuta krissituationer och då ge en extra kraft vid försvar eller flykt, för att sedan försvinna.

– Vi är inte några substantiv, fortsatte Barbara. Vi är verb! Vi är rörelse, energi, utveckling hela tiden, inte statiska saker.

Själens inte helt bunden vid kroppen

Men trots att vi nu alltså är helheter, så kan vi likväl på ett sätt "dela upp oss" i kropp OCH själ. Barbara syftade på fenomenet att medvetandet kan existera oberoende av kroppen. Hon ansåg att detta nu är bevisat. Det finns mycket forskning och många personliga vittnesmål om sådana upplevelser eller fenomen. Det handlar om fenomen snarare än upplevelser, då andra personer än de som säger sig ha haft sådana erfarenheter, konstaterat att vittnesmålen, berättelserna, stämmer. De är av den art att det som personerna säger sig ha sett och hört omöjligt har kunnat registreras på vanligt sätt med de kroppsliga sinnesorganen, de fem kända sinnen. Inte minst har forskningen kring nära döden-upplevelser bidragit till bevisningen av – eller åtminstone gett starka indikationer på – att det

existerar ett medvetande oberoende av kroppen. Barbara berättade om ett vittnesmål om exakt hurdana udda sockor någon haft på sig, vilket omöjligt kan ha setts på normalt sätt av personen ifråga utifrån dennes position och situation i ett tillstånd nära döden: medvetandet hade sett detta från en position utanför den fysiska kroppen.

Minnen från tidigare liv?

Barbara berättade om sig själv att hon alltid varit nyfiken, undersökande och forskande till sin läggning. Och när hon nu också var intresserad av att som terapeut hjälpa människor, var det naturligt för henne att försöka använda det hon tillägnat sig från forskningsrapporter och vetenskapliga experiment, iakttagelser och teorier i sin uppgift att hjälpa. Hennes klienter har ofta psykiska lidanden eller psykosomatiska, särskilt sådana som tycks kunna härröra från upplevelser långt tillbaka i tiden eller inte har någon synlig källa alls. I de senare fallen fundrade Barbara mycket över om besvären möjligen kunde ha sitt ursprung i tidigare liv. Och hon utarbetade metoder att leda klienter mentalt och känslomässigt tillbaka till fostertiden – och ännu längre tillbaka. Då kom också mycket riktigt minneslika föreställningar, kopplade till starka känslor, fram. Och de minneslika mentala bilderna var ofta från svunna tidsepoker.

Jag – reportern – som väl också hörde till de nämnda Bararakompisarna och veteranerna bland åhörarna – minns hur jag tidigare provade på en regressionsterapi med Barbara. Jag tyckte mig fly undan Stockholms blodbad – eller var det ett minne av en teckning som min bror gjort som historieläxa, när vi var barn? Jag "minde" också i en annan sekvens att jag var pojke i kanske tio-tolvårsåldern som inte kunde låta bli att reta en krokodil – och hamnade mellan dess käftar. Förmodligen dödades jag. Även idag har jag en tendens att "reta krokodiler", främst i form av mänskliga auktoriteter (läs: auktoritära) som gärna hugger – när man kommer för nära och petar på dem.

Olika nivåer av medvetande

Förutom detta djupa tidsperspektiv och dess eventuella koppling till hur vi mår idag, intresserade sig Barbara för de olika medvetandenivåer som vi kan röra oss mellan här och nu i samma liv och ålder. Då hon erfarit att trauman oftast tycks ha uppkommit på den så kallade thetanivån, drog hon slutsatsen att vissa svårbotade svårigheter kanske bara kunde lösas upp på samma djupa känslomässiga nivå. Så hon började försöka att leda människor till denna nivå och bearbeta traumat där. Metoden blev framgångsrik, upplyser hon.

Barbara berättade också om övningar för att upplevelsemässigt rekonstruera situationer som liknade den traumatiska. Avsikten var att nu, tillsammans med medarbetare, hjälpa klienten att förändra minnet av det som hände för länge sedan, för att så ändra vissa tankar i nuet.

Det kunde handla om till exempel en svår förlossning, där det lilla barnet i panik satt fast och med stor möda och slutligen bara med yttre hjälp kom ut. I en konstruerad återupplevelse kunde nu medhjälpare agera väggarna i förlossningskanalen, som klienten nu lätt kunde ta sig igenom av egen kraft.

Rent konkret simmade klienten mellan två kroppar stående i en bassäng. Dessa förhöll sig tätt samman, men var ganska lätt åtskiljbara.

Att bara prata terapi hjälper inte i sådana fall, framhöll Barbara, för prat når bara intellektet.

Hon anförtror också sina åhörare och kolleger att hon hade fått kritik mot sig. "Det kan vara farligt att fortsätta, när klienten började visa starka reaktioner." Kanske börjar klienten skaka och gråta.

– Då vill de flesta terapeuter avbryta, men det är ju då man egentligen börjar komma någon vart, sa Barbara. Dock, betonade hon, ska man försäkra sig om tillräckligt många och goda medhjälpare. Men får inte lämna den som återupplever ett trauma vid traumats källa, i sticket, varken under eller efter processen.

Rollspel

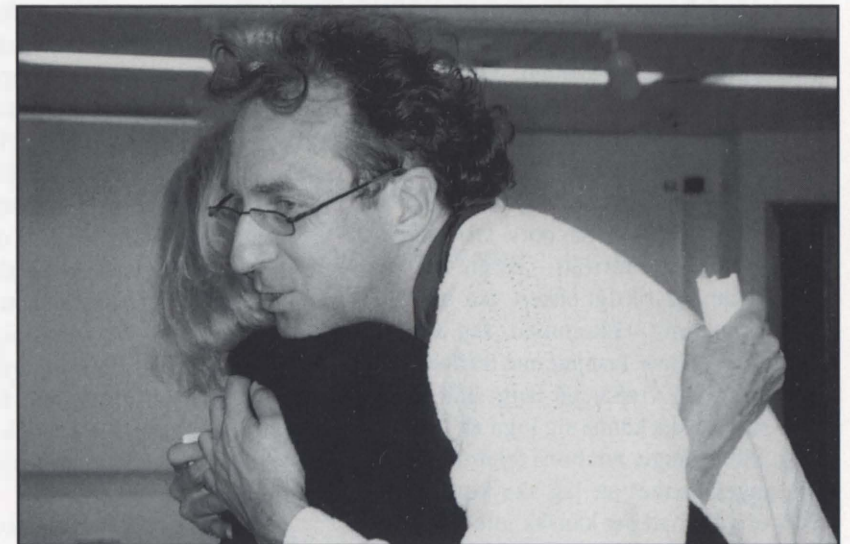
Ett uppskattat inslag i den annars huvudsakligen teoretiska helgdagskursen som Barbara höll i Stockholm, var små teater-scener som deltagarna själva fick hitta på och spela upp – bara de höll sig till vissa givna beteendemönster, såsom den nedvärderande, rädda människans eller det som kännetecknar den som alltid ska vara till lags eller den som jämt vill dominera.

Befriande och smått generade skratt hördes överallt i smågrupperna, när de märkte hur väl dessa nu medvetna rollspel stämde med de omedvetna som vi ständigt spelar i den så kallade verkligheten.

När man avslutningsvis spelade bara roller av mogna och medkännande, förstående och komplexfria människor, märkte man hur oerhört mycket bättre resultat man kunde nå tillsammans med de här fingerade målen – och hur mycket trevligare man hade det dessutom.

Och så uppskattade förstås alla att Barbara nu lovade att komma tillbaka oftare till Sverige – sitt "andra hem". Det var fyra år sedan sist.

Man kan förstås också åka till Barbara i USA och gå på kurs. Hennes gamla kända STAR-kurs, som håller än, upprepas där ständigt. Och här i Sverige har vissa före detta elever, nu terapeuter, också tagit upp denna träning i självkännedom.

Tomas Frankell kramar om Barbara Findeisen. Foto: Åsa Freij.

Livsfilosofer finns överallt – även i Tranås

Sökarens reporter Åsa Freij lämnar då och då Stockholm och bevakningen av det ständigt pågående och stora utbudet av New Age- eller sökar-aktiviteter och beger sig ut i landet. I mars kom hon till Tranås i den dubbla rollen som reporter och föreläsare om Sökarensjournalistens erfarenheter av livsåskådningsområdet. Hon gästade föreningen Livsfilosoferna, en samling seriösa sökare, som kämpar mot småstadens skepsis.

Reportage: Åsa Freij

Jag stiger av tåget på den typiska småstadsstationen och ser mig om efter en taxi, som den vänliga Birgit Cars, en av grundarna av Livsfilosoferna, föreningen som jag ska besöka, så frikostigt har uppmanat mig att ta på föreningens bekostnad.

Med erfarenhet från mina småstadsår – i Katrineholm – och att ingenting i småstaden kan vara långt borta, frågar jag dock först någon var Falkgatan ligger – dit jag ska.

Den börjar där! säger denna vänliga någon och pekar på ett gathörn inom synhåll.

Jag traskar förstås. Synd på en fattig förenings pengar. Och typiskt för en äkta sökare, alltså en snäll och välvillig människa, att vilja bjuda på bilresan! Och en snäll människa verkar hon vara, Birgit, som inbjudit mig. Sådant värmer. Och ju äldre och erfarnare jag blir, desto mer finner jag att det är detta som är sökandets kärna, dess början och slut, att vara snäll helt enkelt. Snällheten är underskattad. Snällheten är som pärlan som hela tiden suttit på ens panna medan man sökt den världen runt, som någon myt förtäljer.

Vid grinden till gården på Falkgatan 15, bara några kvarter bort, står också – som man kunde förstått – Birgit och väntar för att jag riktigt säkert ska hitta rätt och känna mig välkommen. Jag är säker på att det är hon, fast jag inte träffat henne förut och jag vinkar på långt håll för att hon snarast ska känna sig lugn att jag är på väg. Flera gånger har hon i telefon uttryckt sin angelägenhet att jag ska komma och litet oro över att jag kanske inte vill, eftersom de inte kan betala så mycket. Men jag är ju inte van att få betalt alls när jag gör

något inom denna min bransch med kultur och konst och alternativarbete och tycker ändå att det är ett privilegium. För man träffar de intressantaste människor.

Birgit vinkar inte tillbaka förrän jag kommer litet närmare. Hon är över åttio och ser inte alldeles bra längre. Men snart lyser hon upp och lösgör ena handen från käppen och hejar. Jag kan inte låta bli att krama henne med detsamma.

Vi ska äta hos Anna Ros, en väninna och sökarkollega till Birgit, som också varit med i ledningen för Livsfilosoferna länge, och Birgit har litet svårt att hitta rätt port bland de tre på gården och snubblar nästan på trapporna sedan.

– Oj, man betar sig som om man vore hundra, säger Birgit ursäktande och ler generat och självförebärande som om hon vore till besvär. Tydligt känner hon sig likväl ung i detta perspektiv. Det är först vid hundra man bör få snubbla och se litet dåligt alltså.

Men så är ju Birgit som en liten flicka i själen. Det strålar av iver om henne när hon börjar prata om kvällens program och om alla intressanta människor hon läst om i Sökaren och som hon hoppas jag hinner berätta något mer om. Anna visar sig vara en lika vänlig och äkta sökare och blir sååå glad när hon får klart för sig att jag också kommit att uppskatta det enkla, och så berättar jag, som jag tror de vill höra, om en av mina starkaste upplevelser, om pojken jag frågade efter vägen på en gata i New Delhi. Han var vem som helst som jag råkade stoppa. Jag förväntade mig en hastig gest med armen och några anvisningar innan han ville skynda vidare som det brukar vara när man besvarar någon, om denna alls bryr sig.

Men se, han stannade och stod som om han inte var på väg någon stans alls själv. Och han funderade som om han verk-

ligen tänkte sig in i hur det var bäst att gå – och bäst att beskriva – för att jag säkert skulle hitta. Och så började han förklara noga och långsamt och sökande min blick som för att försäkra sig om att jag hängde med.

Men så avbröt han sig och sa: Nej, det är nog bäst att jag går med, för man kommer till en flervägs korsning och där kan det var svårt att komma in på rätt gata och man kan komma helt fel.

Och så gick han med, för att försäkra sig om att JAG kom rätt! som om det vore lika viktigt och självklart för honom som om det gällde att han själv hade behövt hitta rätt!

Och så var det! Det var något märkligt med den unge mannen, något ovanligt fast mycket positivt, men jag kunde inte först komma på vad det var. Men så, det var just detta: För honom verkade det faktiskt inte vara någon skillnad mellan om det var angeläget för någon annan eller för honom själv – en liten förklädd gud, som drängen som skalden besjunger där hemma. En spontant upplyst, en ego-fri människa, en som förkroppsligar det vi andra försöker lära oss på alla våra andliga kurser eller till och med har svårt att tänka oss in intellektuellt, hur vi alla är ett.

Och på kvällen berättade jag om Dalai Lama, en annan enkel människa, som imponerat och befriat just genom den enkla spontaniteten och sitt sätt att få en att känna sig som om man själv var huvudpersonen, när man intervjuade honom, och inte tvärtom.

Och om vad New Age egentligen är (som jag ser det) eller var, innan det fick klangen av litet flummig organisation av något slag. Då var det helt enkelt allt det positiva som började växa fram som om människor nått en mognad nu vid denna nya tid och ville söka sanningar och veta i

stället för att tro på andras färdigtänkta tankar, som förstätt att de klassiska etiska värdena är de som håller och avslöjat det ihålliga i yttre framgång och konkurrens, som funnit att alla religioner har en gemensam grund och att andlighet måste omsättas i praktiken och så vidare. Om Findhorn som det första kända och ännu hållbara andliga samhället som tycktes kunna samarbeta även med energin i växter och ting. Och om kvantfysiken som i stort sett funnit att allting börjar ungefär som de gamla filosoferna alltid sagt, som ett slags Guds tanke och att vi tycks vara medskapare allihop och om att till och med tröga skeptiska journalister som jag själv erfarit ett och annat av nästan så kallat övernaturligt slag och att det kommit sanningar till mig i diktform, när jag liksom stigit åt sidan intellektuellt, och som jag intellektuellt inte förstätt själv förrän många år därefter.

Och så berättade andra om sitt och så var vi nästan så där som ett – där man inte visste vem som berättade för vem eller var den ene slutade och den andre började, och jag anförtröddes en diktbok av en man, fast jag knappt hann tacka och ta emot. För sedan gick tåget, sista tåget, alldeles för tidigt och oartigt, tillbaka till storstaden.

Och Anna och Birgit vinkade och var oroliga att jag inte skulle hinna. Men det gjorde jag. Och hem kom jag. Och fort hade allting gått. Och egentligen hade ingenting hänt... utom att det var som om jag hade lagt ett sådant där enkelt, riktigt äkta sällsynt möte till min lilla men dock samlings av sådana.

Ja, och så var det ju Föreningen Livsfilosoferna som sådan, som jag skulle berätta om.

Den började som många av dess likar med några sökarvänner som fann varandra i det gemensamma intresset att dels förstå mer och dels att utveckla sin egen kärlek och etik och möta andras.

Det var för snart tio år sedan och sedan dess har man vuxit till ett sextiotal aktiva som samlas regelbundet, oftast för att lyssna till någon inbjuden föreläsare eller kanske terapeut som ger prov på sin behandlingsmetod, som till exempel den gången lokaltidningen gjorde ett stort reportage. Då var Anna Richter där och presenterade frigörande andning.

Man har haft gäster som talat om ut ur kroppen-upplevelser, reinkarnation, Sai Baba, Martinus och Martin Buber. Man har prövat meditativ dans och man har ganska ofta och uppskattat haft spiritualistiska program och seanser.

De två livsfilosoferna Birgit Cars t v och Anna Ros. Foto: Åsa Freij.

Livsfilosoferna i Tranås är alltså ungefär som andra sökargrupper på andra håll.

Birgit Cars har velat få mer kontakt med andra grupper i landet och har skrivit ett brev i Sökaren med inbjudan till likasinnade att höra av sig. ”Vi andliga sökare utan någon speciell och traditionell hemvist behöver i vår utveckling ha kontakt med varandra.” Hon har också berättat i föreningens lilla tidning om vad livsfilosoferna har haft för sig och vad sökarna i hennes trakter tänker och tycker. Och så vill hon gärna, nu som då, citera Sai Baba

(som hon tycker nu har kritiserats för hårt efter att ha setts helt och hållet som en gud av anhängare):

Låt de olika trosuppfattningarna leva, låt dem blomma och låt Guds lovsång bli sjungen på alla språk och i alla tonarter. Respektera olikheterna i trosläror och betrakta dem som giltiga så länge som de inte utsläcker flamman som förenar.

Birgit Cars har gett ut fina diktböcker. Dikten nedan är hämtad från samlingen ”Till en människa”.

MEN DENNA MORGON

Ibland måste vi ner
i de förtvivlade nätterna
för att härdas och växa.

Vi måste ensamma gå
genom mörka dagar
av hopplöshet.

Men denna morgon
vänder jag mig
med en bön om förbarmande
emot ljusare rymder.

Och denna morgon
återvänder min glädje
trots allt.

BIRGIT CARS

Göran Brusewitz

Edgar Mitchell och Intitute of Noetic Sciences

I februari 1971 deltog dr Edgar Mitchell i en resa till månen med Apollo 14. Han såg under färden planeten jorden flyta i den tomma rymden. Det var en andlös upplevelse, och den blev början till en personlig förvandling för astronauten. Planeten var så oerhört vacker. Inget fotografi i världen kunde ge den rättvisa. Han kunde nästan känna närvaron av gudomlighet. Och han fick en mycket stark känsla för hur illa vi människor behandlar denna vår hemvist i kosmos.

Mitchell såg tre olika alternativ för hur människan ska hantera denna situation:

1. Att inte göra någonting, vilket får till följd att det förhärskande paradigmat och sättet att leva till sist resulterar i en massiv kollaps av världssystemet. De som överlever kan sedan börja med återuppbyggnad av civilisationen.

2. Att avstå från den personliga valfriheten till förmån för en världsregering i det man menar att ett enat och kontrollerat samhälle är bättre än civilisationens undergång, även om världen skulle ledas av en tyrann.

3. Att gynna metanoiaprocessen, en förändring av medvetandet, eller ett uppvaknande, där människan inser de svåra problem hon själv skapat och genom sin medvetenhet kan skapa enhet emellan människor och mellan människa och miljö.

Edgar Mitchell menar att det är det sista alternativet som är det enda möjliga. Det är den lösningen som ligger närmast det perspektiv av "ögonblickligt globalt medvetande" som han fick under upplevelsen att se jorden utifrån rymden. Detta uttryck använder han själv i en intervju i tidningen *Time* den 11 december 1972.

Hur kan vi då höja vår medvetenhet till en nivå som bevarar människans samhörighet med planeten och med universum?

Här kommer försök, som Edgar Mitchell gjorde med telepati under sin rymdresa, in i bilden.

Hans intresse för parapsykologisk forskning började redan 1967. Han fann inga svar i filosofin, och inte heller i teologin, på de frågor han hade om meningen med livet och människans plats i universum. Han började då intressera sig för psykisk forskning och angränsande områden. I början var han skeptisk. Men han blev allt mer imponerad och engagerad. Han tyckte att experimenten inom parapsykologin verkade vara väl genomförda och att det var omöjligt att bortförklara resultaten i många av dessa försök.

Så 1971, när Apollo 14-färden skulle äga rum, hade han

blivit en entusiastisk forskare inom parapsykologi på sin fritid. Den möjlighet som månfärden gav honom att experimentera med telepati i rymden var för bra för att avstå ifrån. Han hade aldrig någon avsikt att göra försöken så kända som de sedan blev – en nyhet som tidningar och andra media världen över tog upp som en sensation. Han bestämde sig för försöken bara några veckor före månfärden. Han bad inte NASA om lov, eftersom det verkade vara bättre att göra försöken utan sanktion än att riskera att inte få dem beviljade. Han sökte inte heller råd från professionella forskare.

Som mottagare i telepatiexperimenten hade han fyra personer. Tre av dem ville vara anonyma. Den fjärde, Olof Jönsson i Chicago, blev tillfrågad i sista stund, och arrangemangen med honom gjordes upp per telefon. De träffades först efter månfärden. Genom en nyhetsläcka och omfattande detektivarbete av journalister upptäcktes Olof Jönsson, som släppte nyheten till media, vilket resulterade i att den spreds över hela världen. ¹⁾

Men vad har då detta att göra med att ändra vår medvetenhet? Ja, det är något mycket viktigt om människans natur som man kommer in på inom parapsykologin, vilket Edgar Mitchell låter förstå i en e-postintervju, som jag gjort med honom. Men han vill inte uppehålla sig vid telepatiförsöket, utan hellre tala om det som är på gång idag för att göra oss mer medvetna.

När Mitchell observerade planeten jorden från rymden, var det för honom en erfarenhet med samma kvaliteter som traditionellt tillskrivs religiösa upplevelser. Och han började känna ett moraliskt ansvar att ge vidare till andra den genomgripande upplevelsen i rymden.

Alla kan ju inte åka till månen för att genomgå en inre förändring. Men andras upplevelser kan ge samma insikt som egna.

Han nämner i den antologi, *Psychic Exploration*, som han sammanställde efter sin rymdfärd, två exempel, som kan visa på hur subjektiv intuition och objektiva fakta kan närma sig varandra. Både Albert Einstein och sir John Eccles fann att det finns en transpersonell dimension av skapelsen som ligger utanför tid och rum i det fyrdimensionella universum och som bär upp det. Einstein uttryckte det mycket kortfattat: "Jag tror på en Gud som avslöjar sig själv i ordningen och harmonin i det som existerar." Nobelpristagaren John Eccles uttalade sin uppfattning att "det finns ett fundamentalt mysterium i min existens, som överträffar varje biologisk förklaring av hur min kropp (inklusive hjärnan) har utvecklats".

Edgar Mitchell tycker det är typiskt att fysikern Einstein tittade i sitt teleskop på den yttre rymden och Eccles, nobelpristagare och neurofysiolog, tittade i sitt mikroskop på den inre rymden – och upptäckte samma sak: Guds existens. Mitchell tror att parapsykologisk forskning kan ge människan samma insikter som han själv fick av rymdfärden. Denna forskning kan få oss att upptäcka vad som finns utöver det objektiva, det materiella.

Edgar Mitchell grundade *Institute of Noetic Sciences* 1973. – Vad menar han nu med "noetic sciences"? I den tidskrift som hans institut ger ut, *IONS Noetic Sciences Review*, står det att "noetic" kommer från det grekiska ordet nous, som betyder medvetande (mind) eller sätt att veta. Vetenskaper som är noetiska är sådana som för forskningen inom konventionell vetenskap vidare genom att man noga studerar mentala aspekter av verkligheten – såsom jaget, medvetandet och anden (mind, consciousness and spirit) vilka innefattar men går bortom de fysiska fenomenen.

Centralt för arbetet inom *Institute of Noetic Sciences* (IONS) är att stimulera ett "uppvaknande" av medvetandet – en utmaning som framhävs av det faktum att det är oerhört svårt att definiera begreppet consciousness. Vi menar något alldeles särskilt med consciousness. Det är den aspekt av verkligheten – inom och bortom människan – som ligger till grund för all upplevelse, subjektivitet, känsla och medvetenhet, skriver de i tidskriften. När vi talar om att "väcka" medvetandet, menar vi att medvetandet blir mer självmedvetet. I två tusen år har utvecklingen av det mänskliga medvetandet i västvärlden framför allt gått ut på att vi ska bli mer individuella och oberoende. Nu börjar allt fler inse att bortom den uppenbara separationen av våra individuella jag ligger en djupare samhörighet – inte bara med andra människor, utan med hela panoramat av globala och även universella medvetanden.

Institute of Noetic Sciences är både en forskningsstiftelse, en institution för undervisning och en medlemsorganisation. Ett fenomen som de stödjer utforskning av, är det som Mitchell själv prövade i rymden: telepati. Ett annat är healing, och det märks bland de seminarier de nyligen ordnat. I december 1998 sponsrade de en tredagars-konferens, tillsammans med *Harvard University School of Medicine* så att fyrtio forskare från universitet och forskningslaboratorier över hela USA kunde diskutera och utvärdera ett anmärkningsvärt fenomen som länge gäckat modern medicinsk vetenskap – healing på avstånd. Mycket tyder på att vi är på gränsen till en explosion av resultat som stödjer detta fenomen. Termen *distant healing*, eller den mer precisa "mental påverkan på biologiska system på avstånd", är ett försök att hitta ett sätt att objektivt beskriva vad som också kallas *psychic healing*, energihealing eller böner. Under de senaste 40 åren har mer än 50 kontrollerade försök med fjärrhealing publicerats – och mer än 2/3 av dessa har varit statistiskt signifikanta. De mest spännande och mest kontroversiella försöken på området fjärrhealing har varit försök som gjorts med människor. Det är en utmaning att utforma dessa försök, eftersom man måste räkna med vissa faktorer som inte går att kontrollera, såsom hopp, förväntan och den relation som finns mellan healer och patient. Frågor som väcks är om medvetandet direkt kan påverka andra medvetanden eller påverka materia utan fysisk kontakt. Vilken roll spelar "subtila energier" för dessa processer?

Ett försök med healing på aids-patienter publicerades nyligen i *Western Journal of Medicine* och redovisar fem års arbete av ett forskarteam vid *California Pacific Medical Center*.

Slutligen kan nämnas några seminarier som IONS ordnat 1999, i samarbete med det välkända centret Esalen. I juni ordnades ett möte om "subtila energier och ännu inte utforskade fenomen knutna till medvetandet". Man har också arrangerat ett möte kring frågan om vi överlever döden, med utgångspunkt från reinkarnation, nära döden-upplevelser och mediernas upplevelser.

Jag besökte i augusti 1999 en parapsykologikongress vid Stanforduniversitetet nära San Francisco, arrangerat av två forskare knutna till *Institute of Noetic Sciences*, och blev då inspirerad till detta reportage, särskilt som jag hade träffat Olof Jönsson på en parapsykologikongress i Las Vegas 1993. (Han dog 1998.) Samtidigt som jag besökte denna kongress, var Mitchell på konferens i Belgien med ledande europeiska forskare och diskuterade forskning vid vetenskapens gränser, bland annat om medvetandet kan förklaras med den moderna utvecklingen i kvantmekanik. Edgar Mitchell tyckte konferensen var "outstanding".

Det är i sanning stora och spännande frågor som forskarna vid forskningens frontlinjer ägnar sig åt idag. (Det är litet synd att kritiker försöker sätta käppar i hjulet för denna viktiga forskning. Men något bestående inflytande i den vetenskapliga världen kan deras missriktade idealism inte ha.)

Edgar Mitchell avslutar min epost-intervju med honom med att nämna att han själv har sin kalender fulltecknad de närmaste månaderna för föredrag, både i och utanför USA. Däremellan bedriver han egen forskning och skriver på sitt hemmakontor.

1) Telepatiexperimenten i rymden skulle genomföras vid fyra tillfällen, då Edgar Mitchell hade viloperioder. Två av dem utfördes på väg till månen och två på vägen hem.

Omständigheter under färden gjorde det svårt att utvärdera resultatet. Avfärden blev 40 minuter försenad, så de första viloperioderna började 40 minuter senare än planerat. I några av sessionerna kunde inte telepati utan snarare prekognition, förutsägelse, testas. Det rörde sig alltså om "mottagning" innan något hade sänts.

När Mitchell hade återvänt till jorden, analyserades resultaten av tre oberoende personer, bland andra den då främste forskaren och nestorn inom parapsykologisk forskning dr J. B. Rhine. Resultaten var statistiskt signifikanta, inte för att någon av mottagarna fick ett stort antal träffar utan för att antalet träffar var så lågt. Den statistiska sannolikheten för detta resultat var 3000 mot 1. Det kallas psi-missing och är välkänt inom psykisk forskning. Det är bra belägg för något paranormalt, eftersom det signifikant bryter mot slumpens lagar.

Edgar Mitchell blev doktor vid Massachusetts Institute of Technology 1964.

Göran Brusewitz är ordförande i Sällskapet för Parapsykologisk Forskning och författare till boken "En ny världsbild växer fram. Om parapsykologi och biomagnetism" (ICA-förlaget, 1999). Underlag för denna artikel är några frågor han fått besvarade på email från Edgar Mitchell, numera boende i Florida, rapporten om telepatiförsöket, Mitchells bok från 1974 *Psychic Exploration*, samt en tidskrift som *Institute of Noetic Sciences* ger ut, *IONS Noetic Sciences Review*, ISSN 0897-1005.

IONS har en hemsida: <http://www.noetic.org> www.noetic.org.

Marilyn Schlitz vid Institute of Noetic Sciences är inbjuden att besöka Stockholm och SPF för föredrag.

Emilia Fogelklou

religionsforskare och mystiker

Glimtar av hennes liv och verksamhet

Av Gulli Bergvall

Emilia Fogelklou har kallats vårt enda kvinnliga geni. Det borde finnas en stor stolthet över henne, över denna unika och strålande gestalt, vi borde ömt vårda hennes minne. Men gör vi det? Frågan får stå öppen.^{*)}

Först en del fakta om denna märkeskvinna: Som första kvinna i Sverige blev hon teol. kand. år 1909. Som första kvinna i Sverige blev hon också teol. hedersdoktor år 1941. Hon dog 1972, 94 år gammal, efter ett rikt liv fyllt av intensiv verksamhet. Hon var författare (av totalt 34 böcker), hon var religionsforskare, mystiker, pedagog och folkbildare, hon var engagerad i freds- och kvinnofrågor, och som kväkare hade hon varit med i olika slag av hjälpverksamhet, både här hemma och i utlandet. Hon hade varit verksam som psykolog och sociolog och med psykisk rådgivning. Men hon var mycket mycket mer än allt detta. En ljusgestalt var hon med stark utstrålning och stor lyskraft.

Hon föddes den 20 juli 1878 i Simrishamn i ett lyckligt hem med många syskon och fick en bra start i livet. Som skolflicka hade hon med hänförelse läst *Om snillet* av Johan Henrik Kjellgren. "Känner du ditt blod tändas", läste hon där, "känner du ditt hjärta klappa vid sådant som lämnar andra oberörda – då, ädle, igenkänn snillets gudomliga röst. Bliv stor och olycklig! Hänförd hade Emilia skrivit av de orden. Hon kände igen sig i dem. Upplevelsen var som en hemlig invigning, skriver hon i sin självbiografi. Ja, hon var ett snille, ett geni. Men – som litteraturhistorikern Klara Johansson skriver om henne: "Hon är vårt mest vanvårdade geni." Hon för en undanskymd tillvaro i den svenska litteraturhistorien. I första upplagan av Schück-Warburgs "Fyra decennier av nittonhundratalet" finns hon bara som en fotnot. Författaren Elisabet Hermodsson skriver: "Det är karakteristiskt för värderingen av Emilia att hon mest blir behandlad som ideellt verksam kulturmänniska, men inte som författare med ord- och formskapande förmåga." Emilia led av det här. I ett brev till Elin Wagner klagar hon en gång över att hon känner sig avpolletterad och död i det offentliga Sverige men att hon ändå ibland får små vänliga brev och innerliga hälsningar från folk som kommer ihåg henne. Men hon tycker egentligen inte att hon kan skriva på ett sådant sätt att folk verkligen förstår henne. Elin Wagner svarar: "Jag tror inte heller att du är författare främst. Det behövs en viss egoism och hårdhet att jämt stänga sig inne med en bok, och den kan du inte uppbringa." Emilia var en alltför god människa för det. Hon var mycket älskad och hade en omvitnad förmåga att

lyssna, att förstå människor.

Emilia utbildade sig till lärare, och år 1901 kom hon till den för sin radikala pedagogik mycket berömda samskolan i Göteborg. Hon undervisade i religion och tog sin uppgift mycket allvarligt. Man ansåg henne mycket "kristen", men det var hon egentligen inte. Hon utkämpade en riktig kamp för att få klarhet i kristendomsfrågorna. Hon ville nå fram till det Verkliga, inget mindre, men tyckte sig vandra i ett stort mörker. Var Gud verklig eller icke verklig? Så här skildrar hon sin väg ut ur mörkret i sin bok *Barhuvad* (berättande om sig själv i tredje person):

"En regnig vårväll hade hon i förtvivlad oro gått långt åstad i sin ensamhet, gick och gick utmed älven och kom ihåg sin ständiga bön från fjortonårsåldern: "Gud, låt mig slippa leva." Språnget var ju härifrån så lätt, man kunde slippa. Om man riktigt ville. Och nu ville hon, trodde hon. Inte såg vattnet farligt ut.

I samma stund förnam hon far och mor så obeskrivligt nära. Hon såg dem just som de brukade sitta därhemma om kvällarna kringrunda bordet. Hon tyckte att hon själv inte mera kunde ha ringaste glädje av att finnas kvar. Men om hon gick skulle hon åt dem ge smärta, skam, grubbel, frågor – inte bara saknad.

Mon vände hem igen snyftande. Hur hade hon inte själv nyligen sagt till barnen vid en morgonsamling: 'Man måste kunna göra vad man inte vill, bara därför att det är rätt.'

Och så gick några dar, då allt hennes arbete skedde i ett sällsamt drömtillstånd. Hon riktigt förundrade sig över att människor tog henne för verklig och hennes svar för verkliga. Hon visste själv bäst att hon bara var skal, ett livstomt skal. Om hon ändå levat i skuldmedvetande! Den rena intigheten var värre. Hon hade inte en gång existens – var en som inte är till ens.

Men en ljus vårdag – det var den 29 maj 1902 – då hon satt och beredde en lektion bland träden bakom Föreningsgatan 6, så inträffade tyst, osynligt, den centrala händelsen i hela hennes liv. Utan syner eller ljud av tal eller mänsklig förmedling upplevde hon i utomordentligt klarvaken medvetenhet det stora förlösande, inre undret. Det 'tomma skalet' liksom brast. All tyngd och vanda, hela överklighetstillståndet sjönk undan. Hon förnam levande godhet, glädje, ljus som en genomstrålande klar, lyftande omslutande, otvetydig verklighet djupt inifrån. Det första intryck som kom för henne – fast det dröjde länge – var: detta är den stora barmhärtigheten, detta är Gud, ingenting annat är så verkligt som detta. Det i ångest ropande och tystnade barnet hade kommit in-

nanför ljusportarna. Hon blev förlöst ur en kärlek, som är mera än människors.

Förstummad, stilla, häpen gick hon in till sin lektion, förundrad också att ingen märkte på henne, att något skett."

Denna enastående upplevelse av Guds närvaro förändrade hela Emilias liv. Nu visste hon hur Gud finner en människa och ger henne liv, frihet och ljus. Nya Testamentet öppnade sig inifrån, skriver hon. Och hon förstod att det som hänt henne står öppet för alla. Glimtvis kände hon igen det i kyrkor och frikyrkor, men själv behöver hon inte "så mycket omslagspapper om Gud". Att känna igen Verkligheten i andra väsen var också en uppenbarelseform, skriver hon.

Tiden efter "förändringen" erfor Emilia, efter vad hon berättar i *Barhuvad* – "ständigt den sortens små mirakler, som det eljest står om i legender. Hon var en tid så ljus och lyckligt övervaken, att hon först mot gryningen slumrade in. Men en humla kom flera morgnar å rad punktligt som en väckarklocka in genom det öppna fönstret och väckte henne i rätt tid! Mänskor, som hon tänkt söka, kom självmant till henne. Hela långa skoldagen var översållad med gnistrande glada småunder. Träd, blommor och skyar slog ut sin skönhet på nytt vis. Allt det levande fick mångdubbelt liv."

Både profeterna och NT hade nu fått en innebörd för Emilia som aldrig förr. Hon började läsa mystikerna, och nu kom också ett behov att läsa teologi. "Religiös erfarenhet" uppfattades i allmänhet som en subjektiv illusion. Därför måste hon först pröva sin erfarenhet på sådan filosofi och psykologi, som inte räknar med religiös verklighet. Till att börja med studerade hon filosofi och psykologi vid Göteborgs Högskola. Sedan kom hon till Uppsala och tog på ett år en fil. kand. i religionshistoria, litteraturhistoria, teoretisk och praktisk filosofi samt pedagogik. Efter ytterligare tre år var hon klar med sin teol. kand. som första kvinna i Sverige, som redan nämndes inledningsvis. Emilia kände sig främmande för den kyrkliga kristendomen, men de teoretiska studierna hade varit en inre nödvändighet. "Jag studerade icke för att få veta utan för att verifiera ett sällsamt vetande inom mig, som jag fick oberoende av böcker och mänskor", skriver hon. Hon måste försöka vinna klarhet i det stora som hon upplevt.

Jesus av Nazareth som Kristus förstod hon så, att han var förebilden. Att leva som han, från ursprunget, genom att älska Gud ur all sin håg och ur alla sina krafter och ur själva sitt förstånd, skriver hon, det var meningen med var och en i detta nya människosläkte. Hans genialitet blev aldrig självvisk eller självupptagen, skriver hon vidare, ty han älskade varje annans genius som sig själv.

Beträffande "genialitet" skriver hon: "Att en tanke är genialisk betyder mycket, om en dikt verkligen är sådan, betyder det kanske mer. Men att i dagens ögonblick verkligen leva direkt, sant, ur djupen, ej blott ur instinkterna eller vanorna vore oändligt mycket mer. /---/ Jag vill ej vilja och ej icke-vilja, men viljas vill jag av mitt väsens Gud." Denna lilla vers av Emilia uttrycker kortfattat vad hon menar med att leva direkt, sant, ur djupen.

Åren 1911 – 1915 var Emilia lärare vid Djursholms samskola, där Nathanael Beskow var rektor. Hon engagerade sig samtidigt djupt i freds- och kvinnofrågor och deltog i kvinnornas fredsmöte i Haag år 1915, mitt under brinnande världskrig. Hon undervisade också i religionshistoria vid Birkagårdens folkhögskola. Denna skola, som grundats av Nathanael Beskow och Ebba Pauli, samarbetade med ABF, och nu kom Emilia för första gången i

Hon har kallats "Sveriges enda kvinnliga geni".

kontakt med folk från arbetarrörelsen. Detta berikade henne. Hon drogs till "den allra vanligaste människan" (detta är också titel på en av hennes böcker). Efter två terminer vid Birkagården skriver hon: "Bakom mig ligger det friskaste och lyckligaste arbetsår jag någonsin haft." Följande kommentar gör hon också: "Kommer någon till Birkagården i tanke att dela med sig av sin stora vishet till förment okunniga och förvillade människor, så har han ej kommit till rätta platsen." Vid sidan av undervisningen umgicks hon intensivt med mystikerna och skrev sin första bok om Birgitta.

År 1921, på hösten, reste Emilia ner till Berlin och sammanträffade där med Arnold Norlind, som hon gifte sig med året därpå. De båda hade brevväxlat sedan 1914, då Arnold, som var docent i geografi i Lund men också en fin mystiker och Danteöversättare, hade skickat henne en översättning ur *Divina Commedia*. Han var inte bekant med henne men kände till hennes intresse för mystik. De brevväxlade i sju år utan att träffas, bortsett från ett kort möte år 1916, som inte tycks ha gjort något djupare intryck på Emilia. Men år 1921, först i Lund och sedan i Berlin, fann de varandra på ett alldeles underbart sätt. Så här berättar Emilia: "Allt som Mi den dagen tog tungt på, lät han liksom få vingar. Han kastade det upp i en rymd av ljus ... Var han en som lidit färdigt eller vad var detta? Där rymdes så otroligt mycket glädje i denna gängliga gestalt, som trampade jorden med så lätta fötter. Mi tyckte att hon aldrig mött ett så tyngdlöst väsen!" Och så säger hon: "Hon kunde tvärs igenom hans hölje förnimma den som var större än han."

Här några ytterligare brottstycken ur Emilias självbiografi om deras möte i Berlin: "De var så häpet, så bottenlöst lyckliga,

dessa gamla barn (Emilia var då 43 år), som från sina regelrätta och självförsakande liv stulit sig till ett litet äventyr, som ingen i världen anade utom de själva. /.../ Arnold formligen dansade som ett kroppslöst väsen på stenläggningen i det tunga Berlin. Bara den som haft så många sorger och umbäranden att göra sig av med, kan fatta en sådan sinnets morgondagsfria lätthet som deras i de dagarnas samvaro.”

De gifte sig år 1922 och bosatte sig i en stuga i Jakobsberg. Längre fram kom de att flytta in till Stockholm. Arnolds förordnande i Lund som docent hade utgått, och Emilia blev från och med nu frilans, dvs hon ägnade sig åt att forska, skriva och föreläsa. De la allt i Guds händer och var lyckliga – trots att Arnold led av tbc. Han var värre därän än han själv hade anat. Om detta skriver Sven Stolpe i en essä så här:

”Till dessa mogna människor kommer nu – omedelbart efter bröllopet och flyttningen till Jakobsberg – en ny livskamrat: lidandet. /.../ Så måste ske: Gud använder knappast någon annan metod. Arnolds hals visade sig vara sjukare än man anat. I samma veva spelar ödet ut mot dem en rad nya svårigheter: förluster på borgen och misslyckade bokprojekt. Läkaren meddelar, att Arnold ”med den strupen och ett angränsande lungparti” an gripna knappast kunde leva mer än ytterligare ett år. De var ställda allena med fattigdomen och den väntande döden.”

Arnold levde emellertid i ytterligare sju år, och äktenskapet blev oändligt harmoniskt, trots alla svårigheter. Emilia skriver: ”Ingen karthäusermunk kunde ha fört sin kamp tystare eller med djupare förvisning om osynliga bundsförvanter än Arnold. Han blev tidvis tvingad att iakttä fullständig tystnad, men tystnaden blev aldrig till en mur mellan makarna. Den gav tvärtom möjlighet för mycken strålning att nå fram.”

Så dog Arnold i februari 1929. Men den fina harmonin mellan makarna upphörde inte därmed. Emilia berättar: ”Under månader efteråt levde Mi som i ett sällsamt tillstånd av inre bestrålning. Hennes själ stod vidöppen. Den förnam ännu ingen sorg, så helt stod den kvar inom återglansen av den sista starka vågen av kärlek, av detta sista leende och av den där oåtergivbara förmimmelsen av ett stort solsken, som kunde lysa inifrån.”

Första gången Emilia gick ut på stan efter Arnolds bortgång slog det upp ur det omedvetna, naivt och blixtnabbt: ”Nu kan Arnold och jag alltid gå ut och gå tillsammans.”

Efter begravningen tillbringade Emilia några veckor nere i Alperna. Om detta berättar hon: ”Arnold var ständigt hos henne där som på ett förklarings berg. De levde i hemlig och gemensam lycka. Ingen skönhet tycktes nu gå ofångad förbi. Hon kunde se naturen i stort och i detalj på hans vis, med mera inlevelse än någonsin. Hon gick därnere i alla vårblommornas Elysium. Och de var alltid två som såg dem.”

Men sorgen och saknaden uteblev naturligtvis inte. De kom senare.

År 1929, samma år som Arnold gick bort, kom två böcker ut av Emilia. En av dem handlade om kväkaren James Nayler. År 1935 gav hon också ut en bok om kväkaren William Penn. Själv hade Emilia blivit kväkare i England år 1932. Kväkarnas lära om det inre ljuset och ”that of God” i varje människa drog henne till sig. År 1936 var hon med om att grunda Kväkarsamfundet i Sverige.

På vänners inrådan hade Emilia hösten 1938 sökt en professur vid Uppsala universitet i religionshistoria och religionspsykologi. Till grund för sin ansökan hade hon lagt skrifter om

kväkarmystik och om Birgitta – utan att ana att dessa ämnen egentligen var en utmaning mot kyrkan och teologin. Hon blev inkompetensförklarad av de lärda herrarna i Uppsala, vilket blev en svår chock för Emilia. Hon kände sig nu odugligförklarad och rentav utskämd. Visserligen promoverades hon ett par år senare, år 1941, till teologie hedersdoktor (som första kvinna) i Uppsala, men detta uppvägte ändå inte den känsla av nedvärdering av hennes forskning, som inkompetensförklaringen inneburit.

I september 1939 bröt kriget ut, och nu blev det en hel del nya arbetsuppgifter för Emilia. Hon arbetade rent praktiskt med flyktinghjälp här i Sverige. År 1943 var hon med om att bilda Internationella Arbetslag (IAL) som bidrag till att förbereda det kommande återuppbyggnadsarbetet ute i Europa. Som förebild hade IAL amerikanska arbetsläger i kväkarregi, som Emilia väl kände till. Meningen var att små arbetsgrupper av internationell sammansättning skulle delta i återuppbyggnaden av Europa tillsammans med ungdomar från det land där arbetet ägde rum. Detta skulle leda till vänskap och samhörighet över gränserna. Redan i december 1943 ordnades ett första arbets- och träningsläger i Nissafors, då en dansk flyktingström kom till Sverige. Senare kom ett läger till stånd i Ribbingelund utanför Eskilstuna, då baltiska flyktingar kommit hit och kom i stora skaror.

Två böcker av Emilia kom ut under kriget. Först och främst boken om Arnold, som kom 1944. Om den skriver Sven Stolpe så här: ”Denna skildring har ingen like i svensk litteratur. Detta främst därför att den rymmer och präglas av en människouppfattning som för länge sedan är utdöd i vår litteratur. Glömt är hos oss hela det andliga arv, som fromma kristna mödosamt tillkämpat sig. /.../ Någon har med skäl hävdad att Emilia Fogelklou är en vida finare begåvning än Ellen Key. Men det var först när Arnold publicerades, som man klart förstod det unika i Emilia Fogelklous upplevelse. När fanns mitt ibland oss en kvinna som – trots sin stora, moderna bildning – var som skuren ur vårt svenska 1300-tal, som hade gjort samma erfarenheter som de stora kvinnogestalterna under den svenska gotikens tid.”

När Stolpe här talar om 1300-talet och dess stora svenska kvinnogestalter, så är det förstas främst Birgitta han tänker på. Emilia har sysslat en hel del med henne. År 1919 kom hennes första Birgittabok ut, och hennes andra bok i ämnet med titeln *Bortom Birgitta* kom år 1941. Den utgörs av de artiklar om Birgitta, som Emilia hade lagt till grund för sin ansökan om professuren i Uppsala år 1938 – den som hon inte ansågs meriterad för.

För Emilia framstår Birgitta som en sentida kristen representant för Den Stora Modern. Hon skriver: ”Birgitta är den enda gestalt i vår historia, som kunde uthärda en jämförelse med skuggorna av de Stora Mödrarna i det förgångna.” Hon tyckte att det verkade som om Birgitta på sin tid upplevde efterverkningarna av kampen mellan två historiska åldrar – den mellan Moderåldern och den patriarkala tidsåldern.

Vad innebär då Moderåldern? Jo, en lång period av kvinnovälde i det förgångna. År 1861 hade den schweiziske juris professorn J. J. Bachofens verk *Das Mutterrecht* utkommit och väckt uppseende. Bachofen, som också var mycket kunnig i arkeologi, historia och myttolkning, hade funnit att man längst bort i tiden räknat ursprung endast från modern, medan faderskapet var obestämt.

En annan forskare på samma område är Robert Briffault, som år 1929 utgav verket *The Mothers*, där han kommer till slutsatsen att kvinnan egentligen är samhällsordningens verkliga ska-

pare, vilket emellertid har fallit i glömska.

Emilia och hennes vän Elin Wägner läste ivrigt Bachofen och Briffault och andra forskare på området. Samtidigt som Emilia gav ut *Bortom Birgitta* och försökte foga in helgonet i de sista efterklangerna av Moderåldern, så gav Elin ut sin bok *Väckarklocka*. Också den hänvisade till kvinnornas glömda historia. Det har funnits ett matriarkalt urtillstånd en gång i tiden. Ja, väl inte direkt matriarkalt, för kvinnorna utövade inte makt, men urtillståndet tycks ha varit ett matrilinear samhälle (där härstamning räknades på modernet). Detta styrdes av kvinnor och män tillsammans och stod under beskydd av Den Stora Modern. Ett samhälle där inga rika eller fattiga, inga härskare eller förtryckta fanns, och där inga dödliga vapen fanns. Man levde på jordbruk och trädgårdsodling. Denna blomstrande tid efterträddes av den patriarkala tiden, när männen ersamma tillskansade sig makten och kuvade de fredliga byarna eller städerna med vapen i hand. Endast på Kreta kunde moderkulturen överleva.

Både *Bortom Birgitta* och *Väckarklocka* utkom mitt under andra världskriget, 1941. Båda författarna, som var gamla fredskämpar, hade varit djupt förtvivlade över att kriget inte gått att hejda. Under första världskriget hade kvinnorna ändå gjort vissa försök att stoppa katastrofen (kvinnornas fredsmöte i Haag 1915), men den här gången hade de inte ens försökt höja sina röster. Nu ville Emilia och Elin påminna om att det faktiskt funnits en lång lång period av fred på jorden och på det sättet försöka väcka kvinnorna och ge dem nytt mod. Krig var inte något naturligt i mänsklighetens historia, så som det så ofta hävdades. Men de två böckerna hade inte riktigt avsedd verkan, och åtminstone Elin blev djupt besviken. Naturligtvis fanns det också de, som blankt förnekade att moderåldern och moderskulturen någonsin existerat. Och inom parentes sagt finns det nog fortfarande många förnekare, trots att nya rön lagts fram under 1900-

talet, bl a av den litauiska forskaren Marija Gimbutas (1921-1994) i boken *The Language of the Goddess*.

Efter kriget ägnade sig Emilia under några år åt psykologisk rådgivning i Västerås. Hon gjorde också resor i Finland och Tyskland. I Hamburg deltog hon i IALs hjälparbete. Hon gav dels psykologisk hjälp, dels arbetade hon rent praktiskt i anläggningen.

Under 50-talet utkom Emilias båda underbara självbiografiska böcker, *Barhuvad* och *Resfärdig*. År 1963, vid 85 års ålder, utgav hon sin allra sista bok – *Minnesbilder och ärenden*.

De sista sex åren av sitt liv tillbringade Emilia på stiftelsen Andreas Ands Minne i Uppsala. Den 26 september 1972 dog hon på Kungsgårdets Sjukhus i samma stad.

”Glädjen över att få komma inom hennes ljus- och strålningsradie kallar jag NÅD”, skriver Emilias vän Annie Jenhoff, som stod henne nära och ofta besökte henne under Uppsalatiden.

Just ”ljus och strålning” är ord som används för att beskriva Emilias väsen. Hon var en sådan som är ”i världen men icke av världen”. Det var väl därför som hon ofta blev förbisedd av ”denna världen”. Trots att hon var mycket lärd, högt bildad och oerhört beläst var hon alltid enkel och ödmjuk. Hon var djupt religiös men absolut odogmatisk – en *fri* människa. Hon var smärt- samt medveten om atomålderns faror och om den nya värld och världsbild som atomsprängningen inlett men hon betonade – ”Ljus finns ändå”!

x) Här kan dock nämnas att Björn Sahlin/Åsak år 1989 ägnade ett förenamligt trippelnummer av tidskriften Gnosis helt åt Emilia Fogelklou (nr 2-4/89).

Weekend Satsangs/Föredrag med Dr. Vijai S. Shankar Stockholm 1–3 september 2000

Dr. Shankar arbetade större delen av sitt liv som hjärtspecialist och medicinsk forskare. Samtidigt ägde en djup andlig transformation rum inom honom. I linje med Ramana Maharshis och Nisargadatta Maharajs tradition talar Dr. Shankar ifrån det sanna Varats alltid närvarande källa. I hans närvaro tystnar sinnet, mentala koncept faller bort och sann kunskap flödar till varje sökare utifrån dennes behov.

Se även intervju med Dr. Shankar i Sökaren nr. 4 1999 och hemsidan <http://www.ksashram.org>
Information: Jonas Skiöldebrand, tel: 08 - 757 55 73.

Föredragsserie på Hälsans Hus: 1 – 3 september 2000, kl. 19.00, Stora salen.
Kostnad: 100 kr första kvällen (1/9) alla tre dagarna 250 kr.

OBS! Då föredragen har viss struktur och effekt, kan man bara komma **alla tre dagarna eller endast första kvällen** (1/9).

Plats: Hälsans Hus. Adress: Fjällgatan 23A, Stockholm.

**”What we are all seeking
is not to become
different from what we
are, but simply to realize
who we already are.”**

Hypnotisk regression till "tidigare liv"

Ett kort tillkännagivande av Ian Stevenson, M.D.

Följande har skrivits av psykiatern och parapsykologen professor Ian Stevenson vid universitetet i Charlottesville, Virginia, USA som svar på brev och frågor som han får från personer vilka vänder sig till honom för att få hypnotisk regression till "tidigare liv" eller vill att han skall rekommendera dem någon hypnotisör eller studera vad som i enskilda fall kommit fram genom hypnotisk regression.

Många som inte fäster något som helst avseende vid sina drömmar – eftersom de inser att de flesta av dem bara är bilder ur drömmarens undermedvetna utan samband med någon annan verklighet – tror ändå att vad som än kommer fram genom hypnos, så kan det tas för gott. I själva verket liknar det hypnotiska tillståndet på många sätt – om än inte alla – drömtillståndet. Medvetandets undermedvetna delar frigörs från de vanliga hämningarna och kan så i dramatisk form framskapa ett slags ny "personlighet".

Om den hypnotiserade har instruerats av hypnotisören – tydligt eller underförstått – att "gå tillbaka till en annan tid och plats" eller getts någon liknande ledning, så kan en ny "personlighet" framträda från en

annan tidsperiod.

Sådana framskapade "föregående personligheter" kan synas utomordentligt plausibla både för den som har upplevelsen och för andra som iakttar honom eller henne. Experiment som utförts av Baker ¹⁾ och av Nicholas Spanos och dennes kolleger ²⁾ har visat hur lätt olika suggestioner som ges av en hypnotisör kan påverka den "föregående personlighetens" drag, så att de överensstämmer med suggestionerna.

Men nästan alla sådana hypnotiskt framkallade "föregående personligheter" är helt och hållet imaginära, precis som innehållet i de flesta drömmar. De kan innehålla vissa historiskt riktiga detaljer, men dessa kommer vanligen från information som den hypnotiserade fått på normalt sätt genom exempelvis läsning, radio- och tv-program. Den hypnotiserade kommer kanske inte ihåg varifrån han erhållit sina informationer, men ibland kan detta avslöjas genom hypnos, där man söker efter källorna till den information som använts när en "tidigare personlighet" framskapats. Experiment av E. Zolik ³⁾ samt av R. Kampman och R. Hirvenoja ⁴⁾ har demonstrerat detta fenomen.

En stark emotionell upplevelse under den hypnotiska regressionen innebär ingen garanti för att det rör sig om minnen av ett verkligt föregående liv. Den subjektiva upplevelsen att återuppleva ett föregående liv kan göra intryck på den som har upplevelsen, och ändå kan det "föregående livet" vara fantasi, liksom de flesta av våra

drömmar. Inte heller att en person fått hjälp (till och med dramatisk förbättring) vid vissa fysiska och psykologiska symptom utgör något bevis för att det varit ett verkligt tidigare liv som erinrats. Personer med psykosomatiska symptom och psykoneuroser tillfrisknar av en mängd olika psykoterapeutiska metoder. Det finns många generella effekter av alla psykoterapier. Förbättring kan bero uteslutande på dessa och inte ha någonting att göra med den speciella teknik som psykoterapeuten använder, vare sig det rör sig om hypnotisk regression, psykoanalys eller något annat.

Det behöver understrykas att mycket små barn som minns tidigare liv, som bekräftats, ofta har fobier, såsom för vatten, fastän de minns den händelse som tycks ha skapat fobin, såsom döden genom drunkning. Erinran av orsaken till en fobi eller andra symptom tar alltså inte nödvändigtvis bort den.

Personer som överväger att genomgå hypnotisk regression, bör fråga sig själva: Vad nytta kan jag ha, när jag försöker klara av mina nuvarande problem, om jag erinrar mig något från ett tidigare liv som på något sätt tycks ha samband med problemen? Skulle ett sådant minne, även om det vore verkligt, ta bort problemen?

Detta är ett kort uttalande och gör inte rättvisa åt ämnets alla komplexa aspekter, men jag vill nämna att det är mycket sällsynt att något av värde kommer fram under experiment med hypnotisk regression till "tidigare

liv". Men det finns exempel på detta i fall där en person visar sig kunna tala ett främmande språk som han inte lärt sig på normalt sätt.

Proceduren att med hypnos föra människor tillbaka till "föregående liv" är inte utan risker. Det har funnits fall där den "föregående personligheten" inte har "gett sig iväg", när den fått tillsägelse att göra detta, och där den hypnotiserade har blivit kvar i ett tillstånd av förändrad personlighet i flera dagar eller mer, innan den normala personligheten kunnat återupprättas.

Jag är inte nu engagerad i experiment med hypnotisk regression till "tidigare liv". Jag rekommenderar inte hypnotisörer till personer som vill ha denna upplevelse. Jag uttrycker inte mitt stöd för någon hypnotisör som lovar klienter att han skall föra dem tillbaka till ett verkligt tidigare liv. Och jag stöder inte någon som tar betalt för att verka som hypnotisör i sådana experiment.

Jag åtar mig inte att finna bekräftelser på uppgifter som kommer fram genom sådana experiment, utom i ytterligt sällsynta fall som tycks mig visa starka tecken på någon paranormal process. Fall där en person talar ett främmande språk, som han inte lärt sig på normalt sätt (*responsive xenoglossy*) kan räknas till denna lilla grupp som jag är intresserad av att undersöka.

Fastän jag motsätter mig kommersiellt utnyttjande av oberättigade påståenden om hypnotisk regression, så stöder jag seriös forskning på detta område.

Ovanstående synpunkter gäller också med viss modifikation amatörexperiment med oujaborde, plancherter och automatisk skrift. I de flesta sådana experiment kommer man inte in på något annat än det undermedvetna hos en eller flera av deltagarna. Faran för bedrägeri och självbedrägeri är kanske här större än i experiment med hypnos, i synnerhet när de experimenterande personerna blir övertygade om att de leds av

diskarnerade personligheter. I sällsynta fall kan det också här vara fråga om någon paranormal process, och i mycket sällsynta fall har det framkommit något som tyder på en verklig kontakt med en diskarnerad personlighet. Men i flertalet fall finns inget som helst sådant.

För ytterligare information och hänvisning till artiklar och böcker, baserade på vetenskapliga undersökningar, som ger stöd för min uppfattning, hänvisar jag till min bok *Children Who Remember Previous Lives* (Charlottesville: University Press of Virginia, 1987). (Boken kan inte köpas för närvarande, men förhoppningsvis blir det i en snar framtid en ändring i detta.) Jag har också gett ut "A Case of the Psychotherapist's Fallacy: Hypnotic Regression to 'Previous Lives'" (*American Journal of Clinical Hypnosis*, årgång 36, sidorna 188–193, 1994.) Kopior av denna artikel kan erhållas.

Noter:

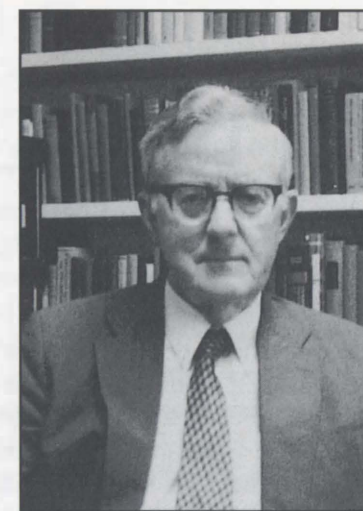
1) Baker, R.A. "The effect of suggestion on past-lives regression." *American Journal of Clinical Hypnosis*, 25(1), 71–76, juli 1982.

2) Spanos, N.P., Menary, E., Gabora, N.J., DuBreuil, S.C., Dewhirst, B. "Secondary identity enactments during hypnotic past-life regression: A sociocognitive perspective." *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), 308–320, 1991.

3) Zolik, E. " 'Reincarnation' phenomena in hypnotic states." *International Journal of Parapsychology*, 4(3), 66–78, 1962.

4) Kampman, R. och Hirvenoja, R. "Dynamic relation of the secondary personality induced by hypnosis to the present personality" in *Hypnosis and Its Bicentennial*, red. F. H. Frankel & H.S. Zamansky. New York: Plenum Press. 1980.

Ovanstående text är hämtad från en hemsida på Internet: <http://www.med.Virginia.EDU/personality-studies/regression.html> med tillåtelse av professor Stevenson. Övers. fr. eng. SM.

Ian Stevenson är en pionjär och ledande forskare, när det gäller undersökning av fall, främst i Indien, där små barn börjar berätta om ett tidigare liv, som de levde.

MASSAGEBÄNKAR & -STOL

Ring eller skriv för prospekt!

Vitaform
Alekärrsvägen 30
445 56 Surte
Tel 031-98 34 77

Forma nya visioner? Arbete? Yrke? Framtid? Relationer? Tysta frågor? Bli medveten om de osynliga möjligheterna? Skapa nya friska idéer? Bli en ny människa?

Ring för tidsbeställning av en intuitiv telefonkonsultation:

Margaretha Nordenberg
måndag-fredag 11–13
tel 019-18 30 08

ETTARIG BILDANALYSUTBILDNING

med Kristina Wennergren
KONTINUERLIG KURSSTART
VARJE HALVÅR I TRE STÄDER:

♥ **Umeå** veckorna 2 och 31
♥ **Stockholm** veckorna 4 och 24
♥ **Göteborg** veckorna 6 och 29
**Bildtolkningscentret, Box 2145,
448 02 TOLLERED, Tel: 0302-320 37
Fax: 0302-320 72, Mobil: 070-213 50 43
E-mail: bildtolkningscentret@swipnet.se**

Keith Surtees

Sai Baba – ett föredöme för miljoner

I denna värld är det mer regel än undantag att ett centrum av skönhet och ljus blir föremål för attacker från de mörka sidorna i enskilda och kollektiva egon. Genom hela vår historia har dessa egoistiska krafter hämmat och stört mänsklighetens framsteg.

Sathya Sai Baba är ett ljus med enorm lyskraft, ett ljus som lyser vår värld, ett ljus som för med sig en andlighet vilken är både djupgående och praktisk. I över sex årtionden har oräkneliga intelligenta, seriösa, tillgivna och nära observatörer bevitnat detta ljus, ett ljus som helt enkelt kan beskrivas som Sai Principen.

Det ligger mycket visdom i tale-sättet att av frukterna från arbetet kan man bedöma personen. Låt oss summariskt se på några av Sai Babas mest iögonfallande frukter:

- Över femtio böcker med praktisk, levande filosofi, vilka används som studiematerial i grupper och av individer runt om i världen.
- Mängder av väl dokumenterade healingfall, vilka spänner över många år.
- Sjukhus på högsta teknologiska nivå, vilka ger kostnadsfri vård till fattiga.
- Införandet av skolor vilka skär rakt igenom fördomarna i det indiska kast-systemet och lär om moralens och hjärtats värden parallellt med de mer konventionella ämnena.

• Inspiration och direkt vägledning till många tusen människor från hela världen vilka återvänt hem och där oftast sätter dessa principer i praktiskt arbete för mänsklighetens bästa.

Detta är bara några av effekterna av Sai Principen. Som andligt arbetande i många år har jag såväl logiskt som med mina telepatiska förmågor studerat och undersökt djupet hos ett flertal lärare och guruer som kommit i min väg. Det var ganska sent i mitt andliga sökande som jag hörde talas om Sai Baba första gången,

och jag vill gärna dela med mig av den händelsen.

Sedan jag hållit ett föredrag i en spiritualistisk förening i Marget Kent i England, kom en dam fram till mig och gav mig ett foto av Sai Baba. Jag var van att se auraenergier runt människor men inte runt fotografier. Fotot försvann i en ljusblxt, i ett ljussken, och den djupaste känsla av kärlek och frid flöt genom mig. Ingen annan andlig ledare har gjort ett sådant direkt intryck på samtliga mina sinnen inklusive de mediala, intuitiva och telepatiska nivåerna. Så i rättvisans namn frågar jag: hur kan ett fotografi innehålla så mycket kraft och ljus? Detta var början av många likartade händelser, alla välsignade med kraft och kärlek. Allt sedan denna inledande upplevelse och kontakt med Sai Principen, sanningens och kärlekens kraft, har jag bevitnat healing, transformationer, inre visioner och mängder med positiva bidrag och förmåner i många människors liv. Klienter har erfart och beskrivit de positiva livsförändrande energierna, energier som har förändrat deras liv. Detta är kraften i Sai Principen.

Jag betraktar mig inte som en av Sai Babas anhängare, snarare kan man kalla mig observatör. Och vad jag har observerat gör mig ödmjuk och djupt imponerad.

Allt sedan publiceringen av artiklarna om Sai Baba i Sökaren tidigare i år har personer, djupt upprörda och med smärta i hjärtat, frågat om min uppfattning vad gäller Sai Baba och den motsägelsefulla vrede som riktats mot honom i Sverige. Denna smärta är både individuell och kollektiv och har skapat en djup spricka mellan andligt sökande, många har delade meningar, gamla sanningar har ifrågasatts.

Hur kan du som person finna sanningen?

Man måste verkligen skåda djupt in i den inre situationen. Många av mina närmaste tycker att artiklarna som publicerades liknade rättsfall vilka blivit avdömda utan försvarsadvokater. En sak vet vi helt säkert, att ingen rättsprocess i ett demokratiskt samhälle skulle genomföras på det sättet. Obalans skapar aldrig resultat som indikerar sanningen.

Jag önskar närma mig denna situation genom att ge mina personliga insikter och åsikter vad gäller denna djupt allvarliga och obehagliga situation som nu stormar genom det kollektiva medvetandet.

Det är med en känsla av ensamhet som vi påbörjar det andliga arbetets väg. Sant andligt arbete går bortom det personliga och sätter dig i kontakt med kosmiska krafter. I mitt arbete har jag lagt märke till denna dragning mot det kosmiska. Vi krigar med våra individuella jag, tills vi förvandlat det med kärlek och osjälviskhet. Jag är stolt över mitt arbete och vad jag åstadkommit, men när jag skrapar på ytan finner jag att det som jag åstadkommit tillhör Kosmos-Gudsprincipen.

Vi ser alla upp till ledare, till ledande ljus, och för egen del såg jag upp till en personlig lärare och senare till andra som jag mötte i bokform: Vivekananda, Alice Bailey, Sri Aurobindo och andra. De gav inspiration till en inre riktning. Men jag fann att alla dessa ljus var ingenting annat än barn till ett större ljus som genom Sai Baba nu uttrycks i mänsklig form i denna värld.

Hur kan vi, med ologisk argumentation, låta oss ledas bort från ett sådant ljus, av en argumentation som inte klarar en logisk skärskådning? När det gäller att få svar på andliga frågor, har jag funnit det värdefullt att meditera i det egna hjärtats centrum. Gå in i ditt hjärta och be ditt hjärtas intuition om svar! Gå bortom förvirring! Rådet är att resa sig över andras röster eftersom dessa röster kan styras av andra agendor. Sök din sanning bortom mänsklighetens

mörka sida, vilken ofta söker efter lägre spänning och lycka i viskande insinuationer.

Glöm inte att i vår historia blev en annan stor andlig varelse korsfäst genom lögn och ogrundade anklagelser, Jesus, ljuset från en tidigare era, som i slutet blev nedgjord genom mänsklig svaghet. Kan vi beskåda denna historiska läxa och åter igen kasta dömandets stenar? Är vi villiga att, av framtida generationer, låta oss bli betraktade som de som förgjorde den person som troligen är en av de mest sanna och underbara som någonsin beslutat att gå ned till vår värld?

Keith Surtees

Assisterad och översatt av Carl-Gustav Levander

Keith Surtees är en engelsman som bor och arbetar i Sverige. Han har varit engagerad i andligt och psykologiskt arbete i drygt tjugo år. Keith med hustru Fiona driver, tillsammans med familj och vänner, ett center i Blekinge.

Carl-Gustav Levander är svensk och har i många år varit en seriös sökare efter andliga sanningar och värden. Carl-Gustav stöder nu Keiths arbete, speciellt med översättningar vid workshops, föredrag och individuella konsultationer.

Slut på artikel.

Kommentar:

Conny Larsson var i många år en hängiven anhängare av Sai Baba, vilken var centrum i hans liv och gav det mening. När han upptäckte för honom fränstötande sidor i swamins personlighet, ville han först tränga undan detta ur sitt medvetande men kunde till sist inte blunda längre och inte heller tåla, utan gick ut med offentliga avslöjanden "för sanningen skull".

Det hade varit fel av Sökaren att inte lyssna på Conny Larsson. Det kanske också hade varit fel att inte ge utrymme åt Keith Surtees synpunkter, fastän han inte går in på Conny Larssons kritik i Sökaren

nr 1, 2000.

Vad Keith Surtees menar med "motsägelsefull vrede" mot Sai Baba i Sverige, får vi inte veta. Inte heller vad "ologisk argumentation" syftar på.

Att Sai Baba är homosexuell är inte klandervärt i sig, men att han tydligen i hemlighet har ett slags homosexuella relationer till pojkar på sitt ashram, är osnyggt och troligen oetiskt, även om man kan ha förståelse för att en swami kan ha personliga svagheter, exempelvis på det erotiska planet, i synnerhet som han förväntas leva i celibat. Att undertrycka sexualdriften kan leda till starka inre spänningar, som vill ta sig uttryck i hemliga handlingar, vilka tillfredsställer den naturliga lusten.

Keith Surtees bestrider i sitt inlägg inte uttryckligen att Sai Baba verkligen har homosexuell kontakt med pojkar på ashramet och att han fuskar med mirakler. Hur Keith Surtees ser på detta, ger han inget besked om.

SM

Hos **ESOTHERACIM-KURSER** finner Du den kursform av **MIRAKELKURSEN** som fn passar just Dig. För nedanstående kursutbud väljer Du själv i samråd med kursledningen lämplig tid och plats. Trivs annars på Marielunds natursköna kursgård från 1800-talet i Mörap, 15 km utanför Helsingborg.

Vi erbjuder dig ACIM®-föredraget "ÅTER TILL KÄRLEKEN" med diskussion.

INTRODUKTIONSKURSER i form av veckoslutsseminarier-workshops.

GRUNDKURSER där vi lär känna A COURSE IN MIRACLES® (ACIM's) bärande huvudtankar och begrepp i både teori och praktik.

FORTSÄTTNINGSKURSER där vi vidgar vår inre resonans för ACIM's centrala budskap både teoretiskt och praktiskt.

HUVUDKURSEN i COURSE IN MIRACLES för erfarna såväl som mindre erfarna ACIM-studerande. Vi studerar kursen på djupet ett veckoslut i månaden (start fredag kl 18.00 med middag, avslutning söndag kl 17.00 - 18.00 med middag.) Ring om aktuella kursdata!

TEMAHELGER OCH TEMAVECKOR om centrala teman i ACIM såsom -Speciella och heliga relationer i ACIM's ljus, -Hur ska jag handskas med mitt ego, -ACIM's förlåtelsebegrepp och -The Real World -den verkliga världen. Ring om kursdata för den allra närmaste tiden!

CLEARINGHELGER. Du lär känna Dig själv på ett nytt sätt och finner lösningen på Dina relationsproblem.

COUNSELLING privata konsultationer för Din aktuella livssituation. **PERSONLIG HEALING** enligt ACIM och mottot "Hälsa är inre frid". **ACIM-INSPIRERAD TERAPI** i syfte att hjälpa dig som upplever oro, rädsla, panikångest, sociala eller andra fobier och depression.

Som kursledare har Du Hans-Jörgen Gerloff, fil.mag. i naturvetenskapliga ämnen, humanolog och ACIM-terapeut, esoteriker och andlig inspiratör på

bred front och sedan ett drygt tiotal år känd som tolk för och erfaren kursledare i "A Course in

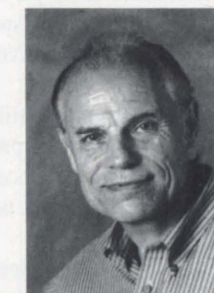
Miracles". Avsikten är att ge underlag för att praktiskt kunna förändra den enskildes personliga livssituation i positiv riktning mot att fungera och därför också må bättre! Du spar tid och kraft genom att inse att **KONTAKT MED KÄRLEKEN**

I TILLVARON ÄR ETT LIVS-

VILLKOR OCH ATT HÄLSA ÄR ETT

RESULTAT AV INRE HARMONI.

Säkra Ditt deltagande genom att boka den kurs Du söker i god tid! Du är välkommen att per telefon eller brev rekvidrera en kursbeskrivning samt praktisk information om kost och logi, priser, vägbeskrivning mm.

Alla praktiska upplysningar genom:

ESOTHERACIM-KURSER

Hans-Jörgen Gerloff, Ryttnästaregatan 3B, 254 53 HELSINGBORG, Tel: 042-13 56 94 eller 042-14 08 10

Var vänlig ange tydligt egen adress och helst telefonnummer.

Änglar finns dom?

På temat änglar visades för en tid sedan i Borås en omfattande och ambitiös utställning. Ett CD-album med "himmelsk musik" och titeln "Änglar" har nyligen utgivits och samma tema har bland annat ägnats ett brett upplagt TV-program innehållande såväl djupgående historik som inslag av new age-karaktär. Dessa inblickar bakom förlåten till änglarnas värld har hos mig framkallat minnet av en episod, präglad av både änglaanknytning och en del intressanta transreligiösa perspektiv. Den

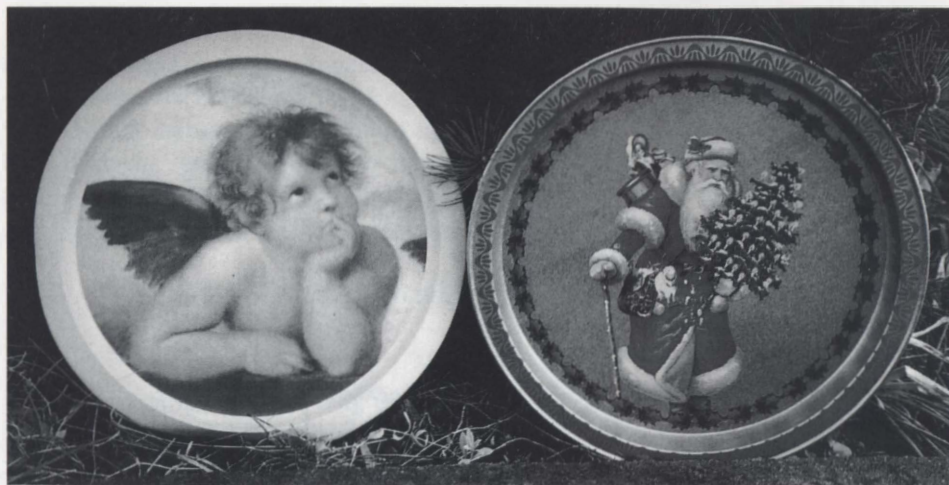
tilldrog sig på 50-talet ombord på Svenska Ostasiatiska Kompaniets ca 9000 tons lastmotorfartyg "Bengal" av Göteborg. Som skeppskamrater hade jag bland andra Yuri och Ibrahim. Den förstnämnde var ungare och motorman, den andre egyptier och mässman. Yuris far hade varit rabbin i en stor judisk församling i Budapest, Ibrahims mufti, muslimsk präst, i Alexandria i Egypten. Båda hade påbörjat studier för att följa i sina respektive fäders prästerliga fotspår, men brutala turbulenser i livet hade ändrat dessa planer. Med tanke på deras skilda religiösa bakgrunder skulle man kanske kunna vänta sig hätska trosstrider dem emellan. Så var dock inte fallet. När de ibland kom i samspråk om religiösa frågor skedde det nästan alltid i en vänlig atmosfär av närmast så att säga multikulturell nyfikenhet, men det fanns förstås tvistefrön.

Den judisk-kristna benägenheten att göra människoliknande bilder och belåten av Gud betraktade till exempel Ibrahim som mänsklig självdyrkan och egotrippad hädelse. Yuri däremot brukade framhålla att den muslimska fatalismen innebar, att en muslim kunde bära sig illa åt och sedan påstå att det hade varit Allahs vilja. Ibrahim blev honom dock inte svaret skyldig utan menade att ungefär detsamma kunde sägas om kristen Bibelns lära om ånger och syndaförlåtelse.

En stekhet eftermiddag på Indiska oceanen med loja, blanka dyningar hade vi slagit oss ner på 3:ans lastlucka framme på fördäck i fåfänga förhoppningar om svalkande kårar av fartvind. Yuri kom att tala om den bibliska skapelsemyten, om Adams och Evas fördrivning ur paradiset, varvid han bland annat nämnde att det finns olika slag av änglar. En vanlig eller så att säga menig ängel har ett vingpar, en kerubim har två vingpar och en seraf tre, eller sex vingar. Ibrahim inflikade då att den främste bland islams änglar, ärkeängeln Mikael, enligt Koranen har fyra vingpar. I det läget kunde jag som sekulariserad realist och vän av fakta och sunt förnuft inte hålla tyst utan utbrast:

– Tror ni verkligen på det där?

Ibrahim och Yuri tittade båda med mild förvåning på mig och nickade sedan samfällt.

– ...Allah har skapat jorden, haven, stjärnorna, universum och oss människor, varför inte också änglar, tillfogade Ibrahim med ett svårtolkat småleende.

I dikten "Ur Freud" konstaterar Artur Lundkvist: "Behovet ger således alla ting deras verklighet", vilket kan föra tanken till den amerikanske socialantropologen Desmond Morris och författaren till den internationellt uppmärksammade boken "Den nakna apan".

I ett annat av sina verk gör Morris en del djuplodande spekulationer kring vissa fundamentala behov i samband med utvecklingen av mänsklig livskraft. Han utgår bland annat från det nyfödda människobarnets totala hjälplöshet och oändliga omvårdnadsbehov. Därmed blir för det lilla barnet föräldrarna de första och enda fasta punkterna i världen, vilket grundlägger ett för människosläktet starkt artbevarande gemenskapsbehov hos barnet. När föräldraberöendet efterhand förflyktigats, drivs den vuxna människan att söka "ovanom-mänskliga" eller så att säga "arkimediska", det vill säga stöddepunkter i universum, i form av gudar och gudaväsen, men också som ideologier, kreativa tankesystem, ledargestalter och idoler – ett panorama, menar Morris, som omspannar både det sublima och det mest triviala.

Som exempel på sistnämnda kan möjligen nämnas "prinsessan Diana-dyrkan", gäng-idolbeundran, "Robinson-kändis-intresse" etc.?

En av världens främsta forskare i folklöre och folktro, den amerikanske professorn Stith Thompson, utgav 1946 ett digert verk med titeln "The Folktale". I boken konstaterade han bland annat att sagor och myter från skilda kultursfärer i ett specifikt känslo-, fantasi- och bildspråk gestaltar tillvarons onda och goda krafter.

Dessutom kan tillfogas att professor Thomson bland annat påpekat, att en av de mytgestalter som i vår moderna tid är känd och begriplig över praktiskt taget hela världen, är – just det, jultomten!

Belägg för påståendet fick jag när m/s

Bengal ett par veckor före jul anlöpte Calcutta. När jag på en dammig, solstekt gata uppsökte en skoaffär, välkomnades jag av en klisterbild på den glasade butiksdörren av en fryntlig, "antianorektiskt" frodig jultomte med stor julklapsäck och en liten snöpuddrad julgran.

Edgar Nilsson

Sai Baba

Två anhängare av Sai Baba har skickat ett e-postbrev på engelska till Sökaren med allvarlig kritik av vår artikel om swamin i nr 1 i år. De skriver att Conny Larssons påståenden om Sai Baba "helt enkelt är absurda". Skulle swamin verkligen ha kunnat lura miljoner människor med fusk-mirakler? Nej, det påståendet faller på sin egen orimlighet. Och skulle denne store man, som kan uppträda på två platser samtidigt, bota sjuka osv, vara så svag att han har en sexuell åtrå till män? Nej, det är otänkbart. "Envar med närmare kännedom om andliga mästare, är medveten om att det helt enkelt är omöjligt att ha vissa slag av andlig kraft och samtidigt ha sexuella behov, eftersom det ena utesluter det andra." De menar att Conny Larsson har missförstått guruns handlingar. "Det är inte alltid lätt att förstå en andlig mästare."

En svensk Sai Baba-anhängare ställer frågan: Om historien stämmer, varför skulle det inte vara så att Sai Baba har ändrat på Larssons kundalini? – Tja, Conny Larsson ställer i Sökarenartikeln den berättigade frågan: "Eftersom swamins förklaring till sitt beteende gentemot pojkar är att han ändrar deras kundalini, undrar man om inte kvinnor har kundalinikraften..."

Ett par personer har till Sökaren uppgett att den svenske pojke, som Conny säger lämnade ashramet "fullständigt förkrossad" efter swamins närmanden, ger en något annorlunda bild av vad som hänt. Men denne har inte själv tagit kontakt med Sökaren för ett tillrättaliggande.

Köttätare, vegetarianer och Bibeln

En del kristna köttätare söker alibi i la Moseboken. Gud sade till de skapade människor: «... råden över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över alla djuren som röra sig på jorden. ... Se, jag giver eder alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med fröbärande trädfukt; detta skolen I hava till föda. Men åt alla djur på jorden och fåglar under himmelen och åt allt som krälar på jorden, vad som i sig har en levande själ, åt dessa giver jag alla gröna örter till föda.» (1a Mos. 1:28-30).

Nu vill en del gärna stöda köttätandet med att vi skall «råda över» djuren. Vi skulle ha rätt att göra vad vi vill med dem... En synnerligen egoistisk tolkning! Att «råda över» dem kan ju bara betyda att *ta väl hand om dem!* Ingenting i texten säger att vi också skulle få lov att *äta* djuren! Tvärtom nämns enbart växter och frukter som föda för både människor och djur. Rovdjur talas det här inte om. Fanns de möjligen inte i den ursprungliga skapelsen? Jesaja 11:6-8 talar om ett framtida fredsrrike

där rovdjuren inte längre är rovdjur.

Människan är det värsta av alla rovdjur. Djuren dödar vanligen bara av hunger och därutöver ibland av instinkt eller till försvar. Människan dödar mest för nöjets och vinningens skull... även om det «nöjet» måste ses som *patologiskt!* Man bryter hejdlöst mot budet «Du skall inte döda» (2a Mos. 20:13, 5e Mos. 5:17, Matt. 5:21, Rom. 13:9), eller försöker få det till att bara gälla människor – och håller sig då ändå inte till det, för människomassor har i historiens lopp hädiskt dödats i Guds och Kristi namn! Hycklare och bibelvrängare...

Någon har en gång sagt att vi inte kan ha fred i världen så länge vi dödar djur. För steget därifrån till att döda människor är så kort. Med kött äter vi också djurens dödsångest, inte bara i form av adrenalin och andra substanser som dödsångesten släpper ut i slaktdjurens fysiologi, utan också i form av subtila energier som vår vetenskap inte tror på. Vi blir därför mera aggressiva och stridslystna av att äta kött. Och mera djuriska...

Giacomo Biffy, en italiensk kardinal som hoppas bli nästa påve, citerades i den slovenska tidskriften *Mladina* (Ljubijana, 12/2000). Han betecknar vegetarianer som antikristna: «Antikrist lever redan bland oss men är inte ett monster med sju huvuden (se Uppb. 12:3, 13:1, 17:3,7,9), utan en filantrop som vädjar för vegetarianism, pacifism, djurens rättigheter och dialog mellan den ortodoxa och katolska kyrkan, och som därmed vill tvinga den katolska kyrkan på knä.» Djävulen, som de ständigt hotar oss med, torde sätta stora förhoppningar till denna påvekandidat!!!

Jan Erik Sigdell

Rättelse

Gullevi Fahlander har påpekat att hon i det brev, som infördes i nr 3, i näst sista stycket inte har skrivit akademikerna, utan akademierna.

Red

INRE HARMONI

Sveriges största alternativmässa

Allt inom
New Age

KROPP & SJÄL

Ring för
program!

Med utställare från flera länder

- ♥ Göteborg/Friidrottens Hus (vid Slottsskogsvallen) 2-3 sept
- ♥ Umeå/Universum 7-8 oktober
- ♥ Helsingborg/Idrottens Hus 4-5 november
- ♥ Stockholm/Liljeholmens Idrottshallar 25-26 november

Gratis föredrag, scenprogram, spå dig, astrologi, aura-fotografering, handläsning, numerologi, akupunktur, massage, healing, naturmedel, örter, stenar, kristaller, indianhantverk, smycken, litteratur för självutveckling, CD-musik, meditationskassetter m.m.

Se program på hemsidan 2 veckor före varje mässa!

ARISTO 2000, E-mail: aristo2000@swipnet.se

Hemsida: <http://home.swipnet.se/aristo2000>,

Tel: 0930-702 53, 0930-702 54, Fax: 0930-702 12

Mobil: 070-339 00 85 och 070-213 50 43

Uråldrig visdom - nya insikter

Shirley Nicholson, som många år studerat den uråldriga visdomen, har här valt ut och utvecklat vissa centrala grundtankar. Hon har speciellt sökt anknytningar till nutida filosofiska och vetenskapliga idéer. Resultatet är en fräsch och lättläst framställning av den teosofiska världsbilden. Genom författarens intuitiva inlevelse framstår varje kapitel som en djup meditation över bokens teman. 239 sidor. Pris 225 kr.

Bokhandeln Studio

Karlaplan 5 B, 114 53 Stockholm
Öppet tisdag - torsdag 14 - 18
Beställning: tel + fax 08-661 68 83.
Postgiro 3313-4

Teosofiska Samfundet Adyar

<http://www.teosofiskasamfundet.a.se>
e-post: teosamf@teosofiskasamfundet.a.se

Tankesmulor ur tidningen Triumf, 50-talet.

Låt oss betrakta oss själva som en främmande varelse som vi är satta att uppföstra.

Karin Boye

Var rättfärdig, var sann och dig själv värdig, då skall varken människor eller ödet kunna böja dig.

F. M. Klinger

Somliga människor bär sin religion som en börda på ryggen fastän de borde bära den som en sång i sina hjärtan.

Ronald E. Terry

Ingen varelse har självuppehållsens källa i sig själv, alla lever av och på varandra – kärlekens offerlag.

Gunnar Edman

Ibland känner jag mig frestad att vara bitter. Men jag slår bort det. Alltihop skulle bli fult då.

Karin Boye

En enda tacksam människa uppväger hundra otacksamma.

Wilhelm Stekel

Jag tycker om det vardagliga. Det är en liten städad, ljus bit av livet.

J. B. Priestly

Fattig är bara den som tror att han kan sträcka fram händerna och få allting till skänks. Men den som känner arbetsglädje är rik.

Algot Johansson

Kan du icke göra vad du vill, så gör vad du kan.

Gammalt tänkespråk

Långsamt och steg för steg går man uppför en trappa, men ner ramlar man på ett ögonblick.

”Man kan inte hjälpa alla”, säger den girige och hjälper – ingen!

Nöd gör ädla människor ädlare, gemena gemenare.

Klippen ur Triumf är insända av Ilene Stenson.

Dans på glöd

Dans på glödande kol är inget nytt för nutiden. I tidningen Triumfs månadsbilaga juli-augusti 1957, som vår läsare Ilene Stenson sänt oss, berättar Mogens Chr. Nörlund om barfotadans på glödande träkol, som han tillsammans med sin fru bevittnat. Han berättar att den ursprungliga ceremonin går tillbaka till antiken, där den utfördes som en hyllning till vinguden Dionysos. I vår tid är det grekisk-ortodoxa troende som dansar på glöden för att hedra helgonet S:t Helena och visa sin trosstyrka.

Vi citerar några stycken ur reportaget: ”Förberedelserna till dansen var i full gång. Mitt i cirkeln stod ett brinnande bål, som började förvandlas till glödande bränder och aska. Två män gick omkring och petade i bålet med långa stänger. Värmen kom luften att riktigt skälva.”

”Absolut obesvärat dansade de fram och tillbaka över glöden till det nu alldeles hopsjunkna bålet. De kysste helgonbilderna, log lycksaligt och trippade omkring, medan aska och gnistor omvärvde dem. Deras anletsdrag förrådade inte den ringaste smärta. Jag satt så nära ett slag, att jag kunde se deras fötter med utspärrade tår riktigt sjunka ned i glöden, och värmestrålningen var så intensiv, att ingen av fotograferna vågade komma närmare än tre, fyra meter.”

”Ett par läkare dök upp och började undersöka båldansarnas fötter. De var fullständigt oskadade. Jag var själv med, då de undersökte en av de gamla kvinnorna, och fick tillfälle förvissa mig om, att hon inte lidit det minsta men. Båda fötterna var täckta av grå aska, och mellan ett par av vänstra fotens tår satt en träkolsbit, som ännu var mycket varm. På fotsulorna fanns varken blåsor eller brännsår!”

För den som tror finns ingen smärta! sa kvinnan.

Allt levande hör ihop

I Svenska Dagbladet 2 april, Sjal & hjärta, finns en liten intervju med Anders Jeffner, pensionerad professor i tros- och livsåskådningsvetenskap och prästvigd.

Jeffner tror, enligt SvD, att ”den nya biologin” kommer att innebära en ökad medvetenhet om närheten mellan allt levande. ”Därmed kommer etiken i fråga om hur vi handskas med djuren mer i fokus samt vad det innebär att bryta artbarriärer.” Det är bra om biologin ”bidrar till insikten om hur nära allt levande hör ihop. Och det kommer att få märkbara konsekvenser för vårt moraliska handlande”. Framför allt kommer vi att vilja minimera lidandet för djuren, tror Jeffner.

Inte äta djur

Inte sällan läser man om kändisar som är vegetarianer. I Aveny, 14–27 april, som är en bilaga till Göteborgs-Posten, finns en intervju med skådespelerskan Alicia Silverstone, som är vegan. Hon äter inte kött och dricker inte mjölk.

– Jag har aldrig varit säkrare på att något är rätt. Jag bär inte päls, läder, köper inte ull. Jag har svårt att fatta hur det går att förhålla sig likgiltig när man väl har fått information om alla fördelar som kommer av att sluta äta kött.

Hon säger också att huden fått en bättre lyster, sedan hon blev vegan, och hon behöver inte längre oroas sig för vikten och har inga sömnproblem. Hon har också blivit ”lättare till sinnet”.

Äggätare

Eskil Svensson i Hälso-info: ”Det var den finlandsvenska kostreformatorn Are Waerland som för 60 år sedan presenterade den vegetariska kostprofil som alltsedan dess har varit ett huvudalternativ till den s k husmanskosten i Sverige. Det waerlandska kostsystemet grundade han på tre skäl – etiska, estetiska och hälsomässiga. Det hälsomässiga blev sprängkilen, det som berörde folk. Men det etiska – hänsyn till djuren – var viktigt för honom, och det estetiska – det tilltalade i färg, doft och form – vägde tungt.

På var och en av dessa tre grunder utslöts djurdelar ur det waerlandska kostsystemet. Till djurdelar räknade Are Waerland också ägg. Ägg med sitt embryo till ett nytt liv är en länk i den biologiska livskedjan.

Men de etiska hänsynen gäller framför allt medvetna djur. Större delen av äggproduktionen sker i trånga ståltrådsburar under ständigt lysrörljus, och masslakten av de hårt drivna djuren liksom av oönskade kycklingar är mänskligt anmärkningsvärd både av etiska och estetiska skäl.

/.../

Den bakterieflora i tarmen som ägg ger upphov till bryter mot den flora som är förhärskande hos växtätare. Ägg ruttnar i stället för att som växtdelar angripas av jäsningsbakterier.”

Källa: Hälso-info, Hälsofrämjandet i Stockholm, Fjällgatan 23 A, 116 28 Stockholm.

Föraningar

Författaren Björn Ranelid berättar om sig själv i Eva & Adam, bilaga till Expressen, 9–10 april. Bland annat säger han att livet är mer än det vi kan förklara. ”Dagen innan Lars Ahlin dog drömde jag om det. Jag berättade om det för min fru. /.../ Det var likadant med Tunström. Jag sa till min son August i tunnelbanan att Göran lever inte längre till. När vi kom hem sa Margareta: Göran är död.”

Sup mera?

”I vinter har pressen engagerats i en mäktig drive för alkohol. Dricker man måttligt men kontinuerligt blir risken för hjärtsjukdomar mindre.” Det skriver Eskil Svensson i Hälso-info. Han fortsätter: ”Det är alltså frågan om en medicinering. Man skjuter fram en isolerad effekt som man tror sig ha funnit, och iakttar största möjliga tystnad om biverkningarna.”

Eskil Svensson erinrar om att ”bakom åtminstone hälften av landets sjukhussängar finns alkohol. Alkoholmönstret går igen i kvinnoemisshandel, i trafikolyckorna, i nedbrytningen av personligheter, i socialt förfall. Och alla dessa olyckliga människor har börjat måttligt”.

Eva Mobergs svar

Föreningen Vetenskap och Folkbildning har utsett Eva Moberg till årets förvillare 1999. I tidskriften Ordfront 4/2000 svarar hon i en ironisk artikel under rubriken ”En förvillares bekännelser”.

Hon skriver bland annat: ”Men jag svär vid den helige Newton att jag aldrig propagerat för telepati eller healing. Jag har bara påstått att dessa företeelser existerar, men det är förstas illa nog.

Man grips av stor beundran för Vetenskap och Folkbildnings totala avvisande av alla paranormala erfarenheter. De vet helt enkelt allt som kommer att upptäckas i en framtid! I princip har de redan förstätt allt.

Sannerligen en stor och djärv religion!

Men det finns ett bekymmer. Hur ska vi få människor att sluta ha paranormala upplevelser? Föreningen Vetenskap och Folkbildning står här inför en stor och svår uppgift. Det gäller inte bara att få alla som haft såna erfarenheter att hålla tyst om saken. Det gäller intet mindre än att slutgiltigt dödförklara existensen av något som människor har dokumenterat i tusentals år...”

Djurplågeri inom vetenskapen

I sin artikel i Ordfront, se ovan, nämner Eva Moberg också att hon har angripit det djurplågeri som sker i vetenskapens namn.

Om min (SM) inställning till plågsamma djurförsök vill jag säga följande, i korthet:

Vi har tre steg.

1. En omfattande insikt i samhället att vi här har ett betydande etiskt problem.

2. En insikt att djurplågeriet inom vetenskapen måste nedbringas till ett mini-

umum.

3. En insikt att djurplågeri i vad syfte som helst måste fördömas.

Att observera: Det handlar om *plågsamma* djurförsök, inte om djurförsök generellt.

Om plågsamma djurförsök fördöms, får man hitta andra vägar till hälsa. Dietens och motionens betydelse, liksom betydelsen av en positiv livsinställning, kommer att framstå som avgörande, och det kan ge stora hälsovinster. Detta kan också formuleras så: Om plågsamma försök på djur hade varit förbjudna under hela 1900-talet, så torde folkhälsan idag ha varit mycket bättre än vad den nu är – genom att vi tvingats till en mer hälsosam livsföring.

SM

Reinkarnation

I väst tycker de som tror på reinkarnation att det är trevligt att återfödas i en lång rad av liv. Det tycks innebära odödlighet. Men i Indien ser man de ständiga återfödelseerna som något negativt, som man vill befrias från för att uppgå i en högre verklighet.

En annan skillnad mellan öst och väst är ju att man i Indien tror att själen i nästa liv kan ta sin boning i ett djur, medan man i väst endast tänker sig de ständiga återfödelseerna i en uppåtstigande bana: själen blir allt visare.

Buddhisterna, som tror på reinkarnation, menar att människan inte har någon själ som kan existera oberoende av kroppen eller i en rad olika kroppar, utan de menar att en personlighet består av en följd av mentala rörelser. Enligt buddhisterna är det alltså inte så att själen återföds, utan det är vissa mentala tendenser hos en individ som återkommer hos en annan individ.

Många menar att reinkarnation har bevisats vara sanning. Ibland hänvisas det till den amerikanske parapsykologen Ian Stevenson. Men Stevenson har aldrig påstått att han bevisat reinkarnation. Fast han har avvisat en rad andra förklaringar till fall som tyder på reinkarnation, och fått återfödelse kvar som en möjlig lösning. Man har också intrycket att Stevenson personligen tror på reinkarnation, eller åtminstone ligger reinkarnationstron mycket nära.

Professor Martin Johnson har sagt att han inte kan se hur ett vetenskapligt bevis för reinkarnation skulle se ut. Det är nog en rimlig synpunkt.

Det är tveksamt om man kan ha en reinkarnationstro på vetenskaplig grund. Men många har ju en sådan tro som en del av en religiös livssyn. De tänker då på ett religiöst, inte strikt vetenskapligt sätt.

Men reinkarnation framstår som något fullt tänkbart, med visst stöd i sådan forskning som Stevensons – och det gör livet litet mer spännande än det annars skulle vara.

Medkänsla

Svenska Dagbladets Ann Lagerström har träffat den buddhistiska yogin Druwang Konchok Norpu Rinpoche, 79, och berättar om mötet i SvD 14 maj.

Yogin sägs vara upplyst och h rent medvetande, fast vad detta innebär får vi inte veta.

Men som de flesta vet är medkänsla en viktig buddhistisk dygd.

Rinpoche säger:

– Om man ger sig själv i uppdrag att undvika att åsamka lidande kan man till exempel inte äta kött eller fisk. Varje gång du tar en tugga har du bidragit till att en varelse som är medveten om att han lever har dödats, kanske till och med plågats. Smakar maten gott när du vet det?

Arne Naess

Insidan i Dagens Nyheter har den 24 maj en intressant intervju med den norske filosofen Arne Naess, som säger mycket som behöver sägas. Intervjun har gjorts av Thomas Lerner.

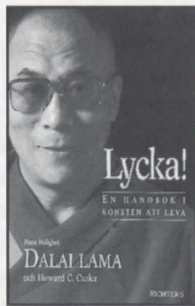
Några citat:

”Det viktiga för mig är att kunna leka och att upptäcka de värden som finns i det till synes ’lilla’. Lika betydelsefull är insikten att det går att leva ett rikt liv utan materiell rikedom.”

”Arne Naess talar om att hänge sig åt ögonblicket, om att leva mera i nuet.”

”I sitt alternativa samhälle lyfter Arne Naess /.../ fram strävan efter maximal livskvalitet.”

”Grundtanken är att allt levande hör samman. Människan kan därför inte isolera sig från den övriga naturen, hon förnas med alla andra arter genom ett nät av samverkande processer. Djur och växter har ett egenvärde, oberoende av om de är till nytta för människan eller inte; alla arter har därför rätt att finnas på jorden, husdjur och försöksdjur har rätt till ett värdigt liv.”

Konsten att bli lycklig

Det räcker med titeln på Dalai lamas nya bok för att göra en glad – *LYCKA! Underrubriken, En handbok i konsten att leva*, lovar också den en del. Boken är utgiven på Richters förlag och innehåller samtal och möten med Dalai lama i Arizona och Indien. Psykiatern Howard C. Cutler har sammanställt materialet och kommenterat det utifrån sin västerländska horisont.

Dalai lama, Tibets andlige och världslige ledare, är en välkänd man. Fredspristagare, statsman och resande ambassadör för sitt plågade land. Men alltid skratrar han eller ler. På frågan om han är lycklig, svarar han ett obetingat ja. Hans tro vilar på att "själva rörelsen i livet går mot lycka".

Genom inre diciplin kan vi förvandla hela vår inställning till livet. Rent metodiskt innebär det att vi eliminerar de faktorer som leder till lidande och gynnar de som leder till lycka. Lyckan avgörs mer av sinnestillståndet än av yttre händelser.

Inom buddhismen pekar man på fyra faktorer i lyckan: rikedom, världslig tillfredsställelse, andlighet och upplysning. Om vi utnyttjar en god hälsa och rikedom på positiva sätt genom att hjälpa andra, kan detta göra oss lyckligare. Förnöjsamhet är ett viktigt botemedel mot girighet, enligt Dalai lama. Han betonar också vikten av självdisciplin, alltså inte en diciplin som påläggs oss utifrån av någon annan.

Tankarna om ensamhet och gemenskap är intressanta.

Eva Jagrell

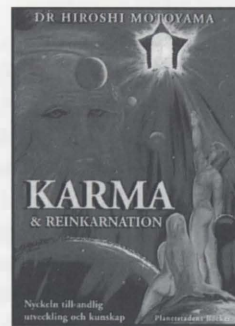
Om medkänsla är med i ett möte, minskar automatiskt rädslan och vi blir öppnare. Det skapar en positiv och vänskaplig stämning. Mycket användbart är att sätta sig in i den andres situation och tänka efter hur man själv skulle reagera på den. På senare år har också flera undersökningar gjorts som stöder tanken att medkänsla och altruism påverkar individens fysiska och emotionella hälsa.

Ett viktigt kapitel i boken handlar om att omvandla lidandet. Här kan t.ex. förmågan att se saker ur ett nytt perspektiv vara till stor hjälp. Dalai lama är själv ett gott exempel på denna viktiga flexibilitet, konsten att förstå olika synpunkter. Lidandet är något vi har gemensamt med alla andra, en faktor som förenar oss med alla levande varelser. Att finna en mening i lidandet är ett sätt att klara de svåraste perioderna i livet bättre.

Dalai lama anser att undervisning och lärande är första steget i att åstadkomma en inre förvandling. Att med uthållighet anstränga sig för att förändra yttre beteende kan också påverka våra bakomliggande attityder och känslor. Självförtroende t.ex. har med ärlighet att göra. Ju ärligare man är desto bättre självförtroende har man.

Det avslutande kapitlet om grundläggande andliga värden är mycket stimulerande läsning. Här betonas att buddhismen inte är bäst för alla utan att vi bör respektera och värdera alla de stora religiösa traditionerna i världen och att vi bör stärka banden mellan dem. Men Dalai lama menar att för honom handlar den grundläggande andligheten om de mänskliga egenskaperna godhet, vänlighet, medkänsla och omtanke – och dessa har inget att göra med om man är troende eller inte!

"LYCKA!" är en ljus bok, en bok för alla. Djup visdom presenteras på ett enkelt och rakt sätt. Jag önskar alla detta möte med Tenzin Gyatso – den fjortonde Dalai lama!

Återfödelse?

Karma och reinkarnation. Nyckeln till andlig utveckling och kunskap. Författare: Hiroshi Motoyama. Planetstadens böcker 1999. Översättning: Planetstadens böcker.

"Tack vare årtal av strikta religiösa övningar har jag lyckats väcka medvetandetilstånd som låter mig se bortom gränserna för tid och rum" förklarar Hiroshi Motoyama. Han kan se människors tidigare inkarnationer och därmed ofta fastställa att orsaker till problem i det nuvarande livet finns i tidigare liv.

Motoyama påstår en massa om hur karma och reinkarnation fungerar. Men övertygande resonemang saknas. Författaren hänvisar bara till sin övernaturliga kunskap. Något vetenskapligt värde har hans bok inte.

SM

Vad är acceptabelt för akademiker?

Högskolans lågvattenmärken. Författare och redaktörer: Sven Ove Hansson och Per Sandin med bidrag av några unga akademiker. Förlag: Natur och Kultur 2000.

I denna bok, som pekar ut dålig forskning, utdöms bland annat Solveig Almqvists doktors-

Endast djärv spekulation kan leda oss framåt, inte samlande av fakta.

Albert Einstein

avhandling om gengångarföreställningar, Elisabet Söderströms psykologexamensuppsats om parapsykologi, Jan Adrianssons bok "Den tidlösa utvecklingen", som innehåller kritik av evolutionsläran och den materialistiska världsbilden, Jens Tellefsens föreläsningsverksamhet med idéer utifrån modern naturvetenskap, forskning kring slagrutan, telepatiexperiment med mera – vilket allt har behandlats på ett positivt intresserat sätt i Sökaren.

Jag tar här bara upp en liten del av kritiken.

1982 framlade två psykologer i Lund en rapport om en pilotundersökning av astrologins validitet. De jämförde personlighetsbeskrivningar av tio personer, grundade på rorschachmetoden, med beskrivningar grundade på horoskop och fann att de kunde koppla ihop dessa på ett sätt som slumpen knappast förklarar. Det tycktes alltså kunna finnas något verkligt i astrologin.

Tor Sandqvist lägger fram en rad tänkbara felkällor som skulle kunna förklara det positiva resultatet.

Nu är det väl inte ovanligt att pilotundersökningar inte presenterar vattentäta resonemang; därför är det rimligt att de upprepas och förbättras av andra forskare. Det torde vara den väsentliga synpunkten här.

Beträffande astrologin kan ju sägas att om den innehåller något äkta, så kan den inte förklaras inom ramen för den moderna naturvetenskapen. Astrologin räknar med ett slags parallellitet mellan stjärnhimlen, som den syns från jorden, och människors egenskaper. Detta förutsätter nog att universum är planerat och inte främst ett resultat av slump, lagarna för ärftligheten och naturligt urval i kampen för tillvaron.

Nu kan vi ju klart se att

universum faktiskt är planerat, att evolutionen är intelligent styrd; någon annan slutsats bör inte vara möjlig. Man kan exempelvis studera människokroppen med dess många samverkande organ.

Det kan således inte utslutas att astrologin faktiskt har planerats in i världen.

Tor Sandqvist skriver, vilket kanske är riktigt, att "de flesta som får sitt horoskop ställt av en astrolog slås av hur mycket i beskrivningen av den egna personligheten som verkar stämma". Men för att förklara detta talar han om astrologers människokännedom och om horoskop som passar in på praktiskt taget alla människor, något som det knappast finns tillräckligt erfarenhetsstöd för.

Den grundsyn som skeptikerna utgår från och som tycks bestämma deras ställningstaganden, torde vara en ateistisk-materialistisk beskrivning av verkligheten. Denna betraktar de som så säkra att det måste finnas oerhört starka skäl för att ogiltigförklara den. Det som inte stämmer med den, uppfattas som fantasiskt och osannolikt. Skeptikerna strider ideellt för den moderna naturvetenskapens och därmed ateismens och materialismens giltighet – en strid som skenbart ibland kan verka framgångsrik. Den akademiska skepsis som betvivlar existensen av medvetet skapande i universum, är deras intellektuella bas, den är en del av deras sätt att tänka och förstå.

Jag går inte in på bokens alla kapitel men vill säga att jag helt saknar förståelse för angreppet på Jens Tellefsen. I föreläsningar för allmänheten gör han tankeutflykter med utgångspunkt från dagens naturvetenskap. Sådana spekulationer, idéer, visioner är nödvändiga och kan vara oerhört intressanta och stimulerande. Om de inte tilläts, skulle det akademiska tänkandet likrikas och utarmas och den vetenskapliga världen bli som en trossekt.

Jag tycker att kritiken i "Högskolans lågvattenmärken" i vissa delar kan ha ett berättigande, men att den i stort sett inte övertygar och tycks ha sin bas i inte väl grundade, alltför bestämda åsikter om verklighetens natur och om de resultat som vetenskaplig forskning bör komma fram till.

Min tro: Världen är inte sådan som den moderna naturvetenskapen hittills har förklarat. Den är annorlunda. Världsgunden är mental. Flera vetenskapare är idag inne på sådana tankar. De nedsätts naturligtvis av "skeptikerna", men där ligger nog frön till framtidens vetenskapliga tänkande.

SM

"Om den astrologiska hypotesen visade sig stämma, skulle vi tvingas företa stora förändringar i vår vetenskapliga världsbild, kanske med postulerandet av nya fundamentala krafter och en annan syn på människans psyke."

Tor Sandqvist i "Högskolans lågvattenmärken".

Antroposofins historia i Sverige

Annons om ett ledigt hus. Hur Järna blev ett centrum för antroposofiska initiativ och verksamheter. Författare: Christhild Ritter. Wrå Förlag, Hölö.

Österrikaren Rudolf Steiner (1861 – 1925) är antroposofins grundare. 1933 kom Hitler till makten och bland alla de grupper han förföljde befann sig Steiners anhängare, vilka 1935 förbjöds att verka i Tyskland, och alla waldorfskolor stängdes. Antroposoferna skingrades världen över och många av dem kom till Sverige. I Dornach

utanför Basel, Schweiz, anlade antroposoferna ett nytt centrum, Goetheanum.

Den som förde antroposofisk verksamhet till vårt land var tysken Gustav Ritter, nu 92 år gammal. I Dornach fick han förfrågan om han kände någon i Skandinavien som kunde hjälpa till att bygga upp en medicinsk eller läkepedagogisk verksamhet där. Jo, han hade ju i sin lilla waldorfskolegrupp på sju elever haft en Brita Hilding från Sverige, och så anträdde han sin epokgörande resa 1934. Året därpå kunde man påbörja en med tiden allt mer växande rörelse i Järna söder om Södertälje. I det läkepedagogiska arbetet tog man främst hand om förstånds-handikappade barn, vilka behövde både vård och undervisning. På den tiden var det fortfarande vanligt att man i Sverige skämdes för utvecklingsstörda ungdomar och gömde undan dem i garderober.

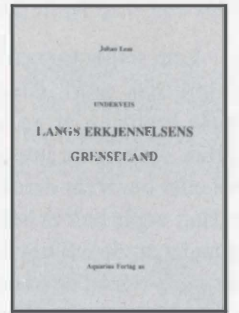
Trots stora ekonomiska svårigheter, kamp med myndigheterna och ibland visat oförståelse från allmänheten fortsatte aktiviteterna i Järna och byggdes ut hela tiden. Flera bokförlag bildades, som huvudsakligen gav ut antroposofisk litteratur. Skyddade verkstäder inrättades. Waldorfskolorna bredde ut sig. I dag finns det över hundra Rudolf Steinerskolor i Norden och ett Rudolf Steinerseminarium som taremot 150 studenter. 1985 började Vidarkliniken sin verksamhet. Framställning av egna medikamenter görs.

Sjuksköterskeföreningen, som ingår i patientföreningen, har fler än 300 medlemmar. Kristsamfundet grundades. Det är antroposofernas egen kyrka och det första kristna samfund som införde kvinnliga präster. Den biodynamiska odlingen inom jordbruk och handels-trädgårdar kom och med den även kvarnverksamhet och bageri. Många som kört motorvägen E4 norrut och passerat Järna, har säkert lagt märke till Saltå Kvarn med dess säregna arkitektur. Dansken Abbi Asmussen blev Järnakollektivets speciella arki-

tekt. Kulturhuset i Järna invigdes 1992 med kulturminister Birgit Friggebo i spetsen.

Detta är en trevligt skriven bok med inslag av god humor. Eftersom så många namn på betydelsefulla personer förekommer borde redogörelsen nog ha försetts med ett register.

Rolf Ejvegård

Livets uppkomst m m

Langs erkjennelsens grenseland Författare: Johan Lem. Aquarius Forlag.

Civilingenjören Johan Lem har lagt ner drygt tre och ett halvt års full arbetstid på att skriva denna bok, där han redogör för forskningsfronterna inom de discipliner som försöker förklara livets och människans uppkomst, hur människan fungerar samt vilken utveckling vi kan förvänta oss. Att författaren åtagit sig ett fruktansvärt svårt jobb råder det inget tvivel om.

Forskningsfronterna rullar ständigt framåt med nya rön, hypoteser och teorier. Att sammanfatta många svåra ämnen och att dessutom leta efter en samsyn på hela kunskapsfältet är en snart sagt omöjlig uppgift. I alla händelser måste man vara ensam i ett sådant företag. När en samlings experter (psykologer, fysiker, astronomer, biologer, sociologer, parapsykologer, kemister) skriver olika delar av mänsklighetens utvecklingshistoria, så hänger delarna aldrig ihop och en riktig överblick får man inte.

Priset man får betala för att få en enhetlig översikt är att den ensamma författaren åstadkommer en del misstag. Det är omöjligt för en person att i dagens läge behärska så många

olika vetenskapliga fack. Trots lektörer och expertgranskning uppstår missförstånd och åstadkoms förenklingar som leder till felaktigheter.

Lem skall alltså beundras för sitt mod och för sin stora arbetskapacitet. Att jag, enligt min mening, hittat en del fel och motsägelser i framställningen kan i detta sammanhang lämnas därhän.

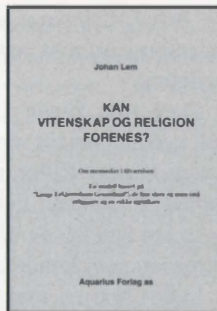
Lem ställer upp en egen, klart holistisk teori, där paranormala fenomen är en viktig del. Han diskuterar inte deras äkthet eller bevis för deras existens. Han utgår helt enkelt från antagandet att de möjligtvis kan förekomma och att de passar in i den världsbild han spekulerar om.

Först och främst konstaterar Lem att vår kunskap är begränsad men vår okunskap obegränsad. Vår största okunskap gäller medvetandet, som är ett slags information om allt inklusive oss själva och vår omgivning. Det kan vara individuellt och kollektivt. Bägge slagen av medvetande registreras i livets spegel och livets film, två holografiska företeelser, vilka finns i en särskild dimension utanför vår dimension. Kommunikation mellan dessa två dimensioner är inte fulländad men den tycks fungera bättre i riktning från vår dimension mot livsdimensionen än tvärtom.

Medvetandet är upphov till form, energi och materia. Kanske något förvånande håller Lem kausaliteten som yttersta förklaringsrelation. Civilingenjörer är väl indoktrinerade så. Det kan också vara helt rätt, men sista ordet är med all sannolikhet ännu inte sagt.

Lem påpekar mot slutet av sin 380-sidiga, läsvärda och intellektuellt utmanande bok om sin teori att "mange vil finne dette helt absurd". För egen del måste jag tillstå att jag bitvis haft svårt att hänga med i resonemangen.

Rolf Ejvegård

Vetenskap och religion

Kan vitenskap og religion forenes? Författare: Johan Lem Aquarius Forlag.

Civilingenjören Johan Lem följer upp sitt stora arbete "Langs erkjennelsens grenseland" med ett verk som till omfång inte är särdeles mindre och som i mångt och mycket bygger på det tidigare arbetet. Det nya är att han på sitt karakteristiska sätt går igenom religionerna buddhism, hinduism, islam, judendom och kristendom. Dessutom skriver han kortfattat om några andra religioner som manikeism och sufism.

I ett så kallat tillägg redogör han ganska summariskt för 21 mystiker bland vilka vi kan notera Emanuel Swedenborg, Rudolf Steiner och Martinus. Att författaren lagt ner mycken möda på att återge urkundstexter och annat material på ett objektivt vis står utan tvivel, men när man ser på helheten upptäcker man att det är någonting som haltar. I översikten ger han kristendomen mer utrymme än övriga trosriktningar. När han sedan jämför religionerna så blir kristendomen liksom måttstocken. I ett av de mer omfångsrika kapitlen går han igenom kristendomens överensstämmelse med den "modell" han lanserar som förklaring till världens tillblivelse, uppbyggnad, människans ställning och målet med allt. Han säger också i klartext att han är kristen troende.

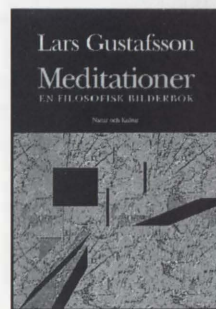
Vi får således förklaringen till att han utan vidare godtar de paranormala fenomenen. Sådana omtalas ju i såväl Gamla som Nya testamentet. Jesus, som är ett med gud i tre-

enigheten, framställs som paragnost. Kristus är klärvogant, helbräddagörare, har prekognition m.m. Att vissa vetenskapsmän ifrågasätter sådana fenomen betyder inget för Lem. Det visar sig att för honom är det som står i Bibeln sant. Han slår därför fast att "mange paranormale fenomen er reelle, og vi vill her selv sagt ta konsekvensen av det". Religionen, inte vetenskapen, blir för honom det väsentliga.

Detta leder till att Lem behöver förklara vetenskapsmännens ignorans när det gäller parapsykologi. Det är gudomen inom dem som över huvud taget gör att de kan se och förstå sin omgivning. Gudomen har helt enkelt fördunklat vissa personers (inklusive forskares) hjärnor. Ja, detta tycker jag är en mystifik utredning av en person som har vetenskapliga ambitioner. Kanske Gud har förblindat oss alla, medräknat Lem?

För mig blir Lem en person som går upp som en sol och ned som en pannkaka.

Rolf Ejvegård

Herr Gustafsson tänker *Meditationer. En filosofisk bilderbok.* Författare: Lars Gustafsson. Förlag: Natur och Kultur 2000.

Lars Gustafsson, professor i filosofi vid Texas-universitetet i Austin, har kommit med sin 71:a bok, innehållande 13 små filosofiska essäer. Dess illustrationer har författaren utfört med datorgrafisk teknik. Hans konstnärlighet ligger väl mer på den litterära sidan än på bildsidan även om jag inte har något negativt att säga om hans ganska färgstarka tavlor.

Hans förmåga att skriva är imponerande och hans skarp-

sinne firar flera triumfer. Efter att ha sagt detta ämnar jag i resten av recensionen ta upp aspekter som tangerar vetenskapens och filosofins gränsmarker, även om denna vinkling inte träffar huvudfåran i hans arbete.

Lars Gustafsson tar upp problemet med utomjordingar. Hur kan man tänka sig dem och hur kan man kommunicera med dem? Att finna bakterier eller annat lågt stående liv på någon planet "där ute" är väl högtintressant, men det verkliga scoopet är att träffa på intelligent liv. Fast hur vet man om utomjordingarna är intelligenta?

Tänk om dessa rymd-varelser har en helt annan rytm än vi. Antag att de har så långsam rytm att en minut för oss motsvarar tio år för dem. Vi skulle inte ha en chans att förstå ett budskap från dem.

Antag i stället att deras förståndsgåvor var långt överlägsna våra och att de fann oss avskyvärda, ungefär som vi ogillar löss. Utomjordingarna kanske har en fullt utvecklad telepatisk talang och vi skulle inte förstå dem mer än hundar förstår oss. Hur skulle vi då fysiskt och moraliskt kunna försvara oss?

Texasfilosofen har särskilt intresserat sig för den franska tänkaren och nobelpristagaren Henri Bergson, som en gång var ordförande i det brittiska parapsykologiska sällskapet. Bergsons inflytande på europeisk filosofi under 1920-talet jämför Gustafsson med Sartres inflytande på 1950-talet. För Bergson var tiden mer som ett generaliserat minne än som komplicerade rörelsebanor.

Tiden eller nuflödet, som Bergson talade om, hade den skotska filosofen John McTaggart sökt analysera redan vid början av förra århundradet. McTaggarts främsta elev var C.D. Broad, som förmodligen är den filosof som mest ingående analyserat parapsykologisk teorbildning, där tidsbegreppet är centralt när det exempelvis gäller prekognitionen.

Tiden har också fångats

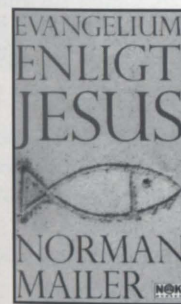
sciencefictionförfattare. Gustafsson tar upp H. G. Wells tidsmaskin. Kan man verkligen förflytta sig i tiden? Vad händer om jag reser 100 år bakåt i tiden och slår ihjäl min unga mormor? Vem mördade henne? Finns jag? Vad betyder en sats som "Jag är död?" – Ingenting?

En av de "roligaste" uppfinningarna enligt Lars är transportrummet som finns på rymdskeppen i filmserien Star Trek. Man strålar sig iväg från rymdskeppet ner till önskad planet. Lars är övertygad om att sådan strålning är förenlig med fysikens lagar. Tvådimensionella bilder strålar ju genom TV, fax och e-post. Det borde inte vara så märkvärdigt att gå över från tvådimensionell till tredimensionell strålning. Den tredimensionella strålningen skulle kunna ses som ett slags kloning. Från sändarrummet överförs en stamcell till mottagarrummet, där en oerhört snabb kloning sker.

Här löses också problemet med aposteln Paulus uppståndelse på den yttersta dagen. Likaväl som man tänker sig kunna klona nya mammutar från frusna stamceller man funnit i Sibirien, så kan man ta en på något sätt sparad stamcell från en människa och klona den när det är dags att inträda i himlen.

Jo visst är det inspirerande att läsa herr Gustafsson.

Rolf Ejvegård

Jesus i Mailers sinne

Evangelium enligt Jesus. Författare: Norman Mailer. Natur och Kultur 1998 och 2000. Översättare: Leif Janzon.

Norman Mailer är känd som en av USA:s mest kraftfulla maskulina författare, bland annat

skrev han den självbiografiskt baserade krigsskildringen "De nakna och de döda". Här har han – en smula förvånande kan det tyckas – skrivit sin egen tolkning av Jesu liv. Resultatet är en språkligt stram text, som i sin värdiga, arkaiserande ton raskt för tankarna till de andra, kanoniserade evangelierna. Ett bra litterärt stöd har Mailer säkert haft av översättaren Leif Janzon. Hur som helst är det en mycket givande metod Norman Mailer använt sig av. Han har helt sonika "fyllt i mellan raderna" i Bibeln och låter exempelvis Jesu möte under fastan med djävulen broderas till en längre envig mellan de två. Här berättas vad Jesus "egentligen" tänkte och tyckte om sin mission, om sina lärjungar, om de andra judiska profeterna, om sin far och mor, och mycket annat.

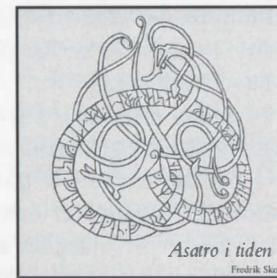
Jesus är en minst av allt gudalik gestalt. Han brottas med dagliga tvivel om sin utkorelse. Han upplever hur anden fyller honom, bara för att därefter lämna honom. Gestalten saknar också intuitiva insikter: "Jag tog (Petrus) hand och sade honom att han var en god människa, i den mån jag kunde bedöma det." Ibland flamlar han upp i vrede, bland annat mot sin mor, och ångrar senare vad han sagt eller gjort. Ej övertygad om sina andekrafter prövar han dessa genom att göra vatten till vin, gå på vatten och helbräddagöra en flicka som förlorat livslusten (enligt Mailer beroende på föräldrarnas osämja). Inte heller är han senare säker på om lärjungarna kan fullgöra sina missionsplikter. De kan inte driva ut demoner som Jesus, eftersom de inte har tillräcklig tro, de träter inbördes om vem som är den främste i gruppen och tycks sakna högre förståndsgåvor.

Mailer, själv av judisk börd, understryker att kristendomens grundare var jude, och noterar noggrant hur de profetiska utsagorna från Gamla testamentet kan relateras till hur de kanoniska evangelierna är skrivna. Han är också väl medveten om den judiska traditionens fokus på

lagar och regler. Eftersom Jesus bröt mot flera av dessa regler, exempelvis sabbatsbudet (att inte utföra arbete på helgdagen), var det omöjligt för de flesta skriftlärde att ens med den bästa vilja i världen erkänna denne fromme snickarlärning, kommen ur sektledaren Johannes döparens krets, som den efterlängtrade Messiasgestalten.

Det läsvärda evangeliet slutar i samma lågmält desillusionerade ton. Berättaren Jesus befinner sig nu vid sin Faders högra sida, dock icke allvetande. Istället söker han "vinna större vishet är förut" och tvivlar på om Gud besegrat djävulen eftersom "mindre än 40 år efter att jag dog på korset, dödades en miljon judar i ett krig mot Rom".

Gunnar Martin Aronsson

Forn sed

Asatro i tiden. Författare: Fredrik Skott. Förlag: Språk- och formnnesinstitutet 2000.

Detta är en seriös och objektivt hållen redogörelse för asatro i Sverige i nutiden. Det framkommer att asatroende ser lite olika på de gamla gudarna, Tor, Oden osv. Några ser dem som principer eller som symboler för olika sidor av livet och naturen, andra ser gudarna som verkliga, verksamma makter eller som kraftkällor.

Asatron är ingen bred rörelse. De svenska organisationerna beräknas ha tillsammans 600-700 medlemmar. Ett litet fåtal har rasistiska eller nazistiska sympatier.

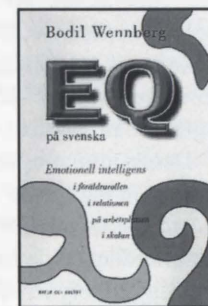
En av de asatroende säger att hennes mening är att människan är stark i sig själv – människor *kan*. Det är kanske en vanlig inställning hos dem som ansluter sig till "forn sed".

Författaren beskriver

asatron som något sympatiskt. Men på den tiden var människorna grymmare än vad som anses acceptabelt idag. Om tron på Valhall skriver Fredrik Skott ingenting. Men till Valhall troddes de tappra krigarna komma efter döden. De som dog i strid blev hjältar. Och det var ju inga försvarskrig som utkämpades, vikingarna var inte fredliga, utan de drog ut på tjuv- och mordarfärder.

Recensenten är främmande för detta att söka sina ideal i en romantisering av förgångna, ännu grymmare tider.

SM

Känslans intelligens?

EQ på svenska heter en bok av psykologen Bodil Wennberg. Den har 222 sidor, utgivna år 2000 av Natur och Kultur.

Vad är EQ? Jag hittar ingen förklaring på det i boken, mer än att det är en förkortning av "känslomässig intelligens". På engelska borde det då heta *emotional intelligence* och förkortas *EI*. Jag gissar att EQ i själva verket är en förkortning av *emotional quotient*, analogt med *intelligence quotient* som har den etablerade förkortningen *IQ* och betyder intelligenskvot. Men vad betyder intelligenskvot? IQ var från början ett statistiskt begrepp, som angav hur många procent rätta svar en person klarade att ge i en intelligensstest, dvs ett standardiserat och venskapligt accepterat test för att mäta intelligens. IQ är alltså ett mått på hur man har klarat ett accepterat intelligensstest och inget annat. Sedan har ordet kommit att användas som en allmän beteck-

ning på intelligensnivå (dvs medfödd begåvningsnivå) även hos personer som aldrig har genomgått något intelligenstest. Det roliga är att det numera finns böcker som lär ut knep hur man klarar de olika typerna av uppgifter i vanliga intelligens-tester. Man kan alltså lära sig att höja sin IQ. Därmed är IQ inte längre någon ärfyllt given egenskap utan något som man kan höja genom träning, och har då egentligen förlorat sin ursprungliga mening.

EQ betyder då rimligen *emotional quotient*, dvs inget annat än förmågan att få poäng på test som avser att mäta *emotional intelligence*. Det har sedan kommit att användas i överförd mening om "känslointelligens" i allmänhet.

Denna utvikning kan synas lång, men jag tycker det är en brist att boken inte förklarar vad det grundläggande begreppet egentligen betyder. Det är egentligen den enda kritik jag har mot boken. Annars tycker jag den är lättläst och i hög grad läsvärd, intressant och praktiskt användbar.

Vilket kommer först, tanken eller känslan? Bodil Wennberg ger sig inte in i den diskussionen. Hon håller sig till det praktiska känslolivet. Känslomässig eller emotionell intelligens, med "förkortningen" EQ, definierar hon som "förmågan att tolka och förstå våra egna äkta känslor och dra adekvata slutsatser därav. – Härav följer förmågan att tolka och förstå andra människors känslor och att dra adekvata slutsatser av dem".

Våra relationer till andra människor styrs i hög grad av hur vi tolkar deras uttryck för känslor. Om det ska fungera, behöver vi först vara medvetna om våra egna känslor, så att vi kan förstå och känna igen vad den andre egentligen uttrycker. Nästa steg är att bekräfta, ge uttryck för att vi förstår. Då kan vi också komma med mer kon-

struktiva tankar om hur en konflikt eller stressituation kan lösas.

Samma strategi är också användbar när vi är ensamma om problemet, utan att någon annan person är inblandad för tillfället. Genom att känna, sätta ord på, acceptera och uttrycka våra egna känslor behöver vi inte längre blint styras av dem. Vi kan i stället använda dem som medhjälpare för att minska stressen och öka livskvaliteten.

Den inledande delen av boken beskriver allmänt hur vårt känsloliv fungerar, och hur lätt det är att fastna i fällor där vi försöker manipulera andra för att slippa ta ansvar för våra egna känslor. T.ex. genom anklagelser, avsedda att förmedla skuld-känslor till andra: "Tala inte med mig på det sättet! Hämta en albyl i stället för nu har jag fått huvudvärk också!"

Sedan diskuteras i fyra långa avsnitt hur EQ kan tillämpas i föräldrarollen, i relationer, i arbetslivet och i skolan. Bodil ger mängder av belysande exempel och idéer om hur typiska konfliktsituationer kan hanteras. Det är exempel som läsaren lätt kan känna igen. Bodil har själv med en kollega gjort ett program för att använda EQ i skolan, som nu används i flera svenska skolor.

Boken har varit stimulerande och inspirerande att läsa. Men det blir vid andra läsningen som den kan visa vad den verkligen duger till, när läsaren börjar medvetet öva sig att använda EQ i sitt eget liv.

Nils-Olof Jacobson

Älgen i min själ

Karin Liungman skriver musik och text, sjunger och spelar gitarr. Hon har tidigare gjort några skivor, bl.a. en med den inkanande titeln *Det är hårt å va hund*. Hennes förra CD för några år sedan hette i denna *magiska tid*... Nu bor hon på Vaddö och är bl.a. andnings-

pedagog. Förlaget Arketon, Norrfjäll 6948, 76040 Vaddö har gett ut hennes nya CD som heter *Älgen i min själ*.

Skivan innehåller 14 sånger för hennes röst med blandade instrument. Jag tycker det är mjuka, innerliga sånger, lite i folkviseton. Melodierna och ackorden är sköna att lyssna till. Texterna handlar om livet, kärleken och tillvarons mysterier. Det medföljande texthäftet kan läsas som en liten diktsamling:

Fisken simmas av vattnet
Fågeln flygs av luftens hav
Människan andas av livets eld

Ur eld är hon kommen
Till eld skall hon åter försvinna

Maskarna föds ur jorden
som människa föds ur mänskans kropp

Stelnar i form, i tid och rum
Synlig en stund
förbleknar hon sedan i dimma

Vad är det som driver oss fram?
Den kraften har så många namn

Vi känner den inom oss, nära och stark
Sen glömmes vi bort
blir åter som döva och blinda

Så söker vi alla vår väg
Väljer och följer våg och vind
Älskar och ängslas, vaknar ibland
fyllda av ljus
och längtan att alltid få brinna

En skiva som tål att lyssnas till igen, många gånger.

Nils-Olof Jacobson

Stora tankar i vår tid Perspektiv på New Age

STORA TANKAR kan bära mänskligheten framåt. Det understryker Sven Magnusson, mångårig redaktör för Sökaren, som har samlat några av "nya tidsålderns" yppersta idéer, vilka pekar på vad som kan vara kultur och livsvärden på 2000-talet. Han har funnit de viktiga tankarna i det som betecknades som New Age, när detta begrepp först nådde oss.

"På 138 sidor har (Sven Magnusson) fått med det mesta om New Age: dess rötter, historia, viktigaste inspiratörer, kämtankar, metoder och förhållande till vetenskap och kristendom."

Anders Haag på Idagsidan i Svenska Dagbladet.

Boken kan beställas från förlaget genom insättning av 175 kr (inkluderar porto) på postgiro 780 83-3, Wrå förlag. Vid beställning på annat sätt tillkommer postens avgifter för porto och postförskott.

Wrå förlag, Wrå gård, 153 94 Hölö
Tel/Fax 08-55 15 90 65
E-post: wra.forlag@telia.com

Kerstin Stina Carlsson

Kapplöpningen

"Vi är upptagna av en kapplöpning mellan självinsikt och självutplåning. De krafter som kan utplåna oss är samma krafter som kan befordra samhällsansvar och självinsikt."
Duanne Elgin

I artikeln "Den yttre och den inre verkligheten" i föregående nummer av Sökaren nämndes två olika världsuppfattningar: den materialistiska och den odödliga visdomens. Den materialistiska världsuppfattningen känner vi alla till, eftersom det är utifrån den vi lever i vår västerländska kultur, och för närvarande tycks det inte finnas mycket utrymme för andra sätt att se verkligheten på. Även om denna världsuppfattning har skapat ett överflöd av varor och tjänster för ett stort antal människor i västvärlden, har den också medfört en oerhörd miljöförstöring och en verklighet utan djupare dimension, en verklighet som Ken Wilber¹ döpt till "det platta landet" (the flatland).

På Svenska Dagbladets Idagsida i oktober -99 fanns en artikel kallad "Vi förstör vår tid på jorden". Artikelns författare Anna Bornstein räknar där upp en del av den materialistiska världsuppfattningens baksidor: "Man ser soptipporna växa, jordarna urlakas, ozonhålet vidgas, luften förorenas, våldet och drogmissbruket breder ut sig i våra storstäder... jorden ligger ödelagd genom dammbyggen, skogsavverkning, kärnvapenprov, uranbrytning och annan industriell nedsmutsning."

Artikeln ingick i en mycket läsvärd serie om Nordamerikas indianer. Serien hette "I indianernas spår" och finns att läsa på Internet. Nyligen fick vi också veta att Europas miljö försämrats i snabb takt trots de höga mål för ren miljö som satts inom EU. Ska dessa mål kunna uppnås, måste vi nu vakna upp till insikt om den västerländska livsstilens stora hot mot våra nödvändiga livsbetingelser, det vill säga luft som går att andas, vatten som går att dricka och obesprutad jord som kan producera giftfri mat. Tänk att kunna gå in i en affär och handla det man behöver utan att vara tvungen att tänka på om det man köper är giftfritt eller inte! Den dagen ser jag verkligen fram emot. Jag avstår gärna från att kunna välja mellan hundratals ostar och korvar, om jag bara visste att den frukt och de grönsaker jag vill köpa inte är fulla med gift. Nyligen slogs det ju larm om de sydamerikanska bananerna. När kommer larmet om alla de importerade tjockskaliga äpplen från all världens hörn, som nu finns till salu i våra affärer? Irokeshövdingen Oren Lyons uttrycker sig så här om vår livsstil: "Den moderna människan är inte bara avskuren från naturen, hon börjar bli en parasit. Hon tar för sig av allt, men ger ingenting tillbaka. I den naturliga världen däremot sker ett ständigt givande och tagande, där finns en ömsesidighet. Men naturen har sin egen inneboende balansfunktion. Så länge vi lever i harmoni med naturens cykler, kommer livet att bestå för evigt. Men om vi sätter oss upp mot dem, om vi hugger ner träden och förgiftar vattnen, då undergräver vi vår egen existens, då förstör vi vår tid på jorden... Jorden befinner sig i stor nöd genom människans blinda handlande. Om ingenting görs så kommer naturen

att återställa balansen på sitt eget sätt. Vad skulle du säga om solen plötsligt en dag inte skulle gå upp, om vinden slutade blåsa eller löven inte längre växte på träden?"

För inte så länge sedan hade jag personligen en mycket stark upplevelse av destruktiviteten i den livsmiljö som trafikintensiteten skapar. Upplevelsen fick jag när jag, som vikarierande lärare i en av Stockholms förorter, hade som uppgift att ta mig från skollokaler till ett utflyktsmål, beläget på andra sidan E-fyran. Förflyttningen dit innebar en promenad på en uppgrävd trottoar alldeles i närheten av den mycket starkt trafikerade vägen och sedan över en smal gångbro över samma väg. När jag sedan tillsammans med mina elever befann mig mitt uppe på denna gångbro med en aldrig sinande ström av jättelastbilar dånande fram under oss, överväldigades jag av det destruktiva i den miljö vi befann oss mitt uppe i. Och ibland kan man verkligen fråga sig vad vi människor egentligen håller på med. Hur mycket är vi beredda att betala för vår välfärd? Är den värd priset i form av dessa dånande och stinkande trafikhelveten, som nu breder ut sig och kräver mer och mer utrymme? Än så länge balanseras helvetena även av paradiset, men runt storstaden naggas dessa paradiser varje dag mer och mer i kanten.

I en bok jag nyligen läst, som heter "The Consciousness Revolution" och som är ett samtal mellan de tre välkända och mycket insiktsfulla personerna Stanislav Grof, Peter Russell och Erwin Laszlo, finns mycket kritik mot den västerländska livsstilen. Stanislav Grof tycker, att den främjar ett sätt att leva och en livsstrategi som är ytterst ineffektiv, destruktiv och otillfredsställande (unfulfilling). Den försöker få oss att tro att det räcker med att vinna tävlingen om pengar, ägodelar, social ställning, makt och berömmelse för att bli lycklig. Men de som lever utifrån den strategin jagar en villfarelse (mirage). Det är en förlorarstrategi och den kan inte ge tillfredsställelse.

För att ge ett exempel på ett sådant fåfängt jagande efter makt och härlighet berättar Grof en historia om Alexander den store. Hans världsliga framgångar var ju unika och han uppnådde nästan gudomligt status under sin livstid. Så här lyder historien: "Efter ett antal militära segrar utan motstycke erövrade Alexander vidsträckta territorier mellan sin barndoms land Makedonien och Indien, för att till slut komma till Indien. Där fick han höra talas om en yogi som hade ovanliga förmågor och bland annat sades kunna förutsäga framtiden.

Alexander bestämde sig för att besöka yogin och fråga honom om sin egen framtid. När han anlände till yogins grotta var den vise mannen upptagen med sina regelbundna andliga övningar. Alexander avbröt otåligt yogins meditation och frågade honom om han verkligen kunde se in i framtiden. Yogin nickade tyst och

återvände till sin meditation. Alexander avbröt honom igen med en annan angelägen fråga: 'Kan du tala om för mig om min erövring av Indien kommer att bli framgångsrik?' Yogin mediterade en stund och sedan öppnade han sakta ögonen. Han tittade länge och vänligt på Alexander och sedan sa han mycket deltagande: 'Det du slutligen behöver är omkring sex fot mark.' ”

Grof tycker att denna historia är ett svårslagbart exempel på vårt mänskliga dilemma, det vill säga hur vi desperat försöker uppnå vår gudomliga potential genom materiella medel och de begränsningar vi har att rätta oss efter så länge som vi identifierar oss med vårt fysiska ego. Därför föreslår Grof en helt annan strategi för våra liv, och han anser att det enda sättet för oss att uppnå insikt om vår egen gudomlighet är genom en *inre erfarenhet*. Det är den strategin som Ken Wilber beskriver i sin bok ”The Atman²⁾ project” och där titeln avser varje människas (ofta omedvetna) strävan efter förening med det gudomliga eller med hinduiskt språkbruk förening med Brahman. Det är detta samma projekt, som utgör kärnan i den perenna filosofin eller med ett annat namn, den odödliga visdomen. Hur denna förening ska uppnås beskrivs på olika sätt i olika kulturer, men trots dessa olika beskrivningar utgör målet, föreningen med det gudomliga, den innersta kärnan i alla religiösa trossystem även om många av dessa system tycks vilja bortse från detta och har hamnat mycket långt från sin ursprungliga kärna.

För att få erfarenheten att vara ett med allt, det vill säga den yttersta verkligheten eller den store Anden eller Gud eller Brahman, behöver vi låta vår identifikation med ”det hudomslutna egot”³⁾ dö, det vill säga vi behöver sluta upp med att tro oss enbart vara en fysisk separerad varelse, utslängd i en svårförståelig verklighet, för så länge vi fortsätter att tro det, kommer våra personliga Atmanprojekt att resultera i ett sökande efter yttre substitut för att tillfredsställa den inre drivkraften som i grunden egentligen är ett sökande efter en förening med vårt ursprung, det vill säga Gud.

För fostret är substitutet det goda moderlivet och för den nyfödde det goda bröstet. För ett barn är det att få sina grundläggande fysiska behov och behovet av trygghet tillfredsställda. Men när vi har nått vuxen ålder har Atmanprojektet nått enorma proportioner och substituten består av ett omfångsrikt spektrum av åtgärder som förutom mat och sex nu också inkluderar pengar, berömmelse, utseende, kunskap och många andra saker. Men samtidigt känner vi ändå intuitivt att vi faktiskt tillhör den kosmiska kreativa principen, som Grof ofta benämner gudomligheten, och därmed också hela Skapelsen. På grund av denna intuitiva visshet blir alltid alla substitut otillfredsställande. Den definitiva lösningen på detta mänskliga dilemma och den omätliga girighet det fått som följd är alltså att i stället upptäcka vår sanna gudomliga identitet och den inre världens betydelse för vår lycka och tillfredsställelse. En sådan upptäckt skulle få oss att inse att alla sorters yttre strävanden i grunden är fåfänga. Slutsatsen blir alltså att det enbart är en erfarenhet av ens egen gudomlighet i ett förändrat medvetandetillstånd som någonsin kan uppfylla våra djupaste behov.

Grof, som med stor sannolikhet är den som utan jämförelse har den största praktiska = kliniska erfarenheten av människor som haft sådana upplevelser, beskriver vad som oftast händer dessa personer om de får tillfälle att på ett positivt sätt integrera sina erfarenheter.

”Man blir mer benägen att leva i nuet, får en större livslust och blir mindre intresserad av att uppnå specifika fastställda mål.

Livet slutar upp med att vara som en brottnings- eller boxningsmatch och det blir mer likt det sätt man utövar stridskonst på (like martial art). En annan ännu bättre metafor är att surfa. Om man surfar kan man inte bestämma vart man vill komma. Man måste följa vågorna. Så i stället för att gå fram som en ångmaskin mot ett framtida mål medan man bekämpar fiender och avlägsnar hinder, så känner dessa människor efter vart deras energier styr dem och var de bäst passar in. De följer helt enkelt flödet. Det liknar mycket taoismen⁴⁾ *wu wei*, kreativ stillhet eller att göra genom att vara.

Livet blir synnerligen prestationsfritt men hur underligt det kan låta ändå mer kreativt, produktivt och tillfredsställande. Det är då synkroniciteter⁵⁾ börjar uppträda, vilka oväntat stöder och underlättar allt man gör. Det man uträttar tjänar inte bara egna individuella intressen utan också samhället i stort. Det finns en känsla av djupa samband och ett behov av samarbete och samverkan med andra. Man uppskattar skillnader, blir mera tolerant och får en känsla av att tillhöra hela den mänskliga familjen, naturen och kosmos. Samtidigt ökar den ekologiska medvetenheten och känsligheten avsevärt.”

Om man är intresserad av att förändra inriktningen av sitt liv enligt vad som beskrivs ovan och som enligt Grof endast kan ske genom de insikter ett förändrat medvetandetillstånd kan ge, är det läge att ge sig av på pilgrimsresan i det inre. I artikeln ”Den yttre och inre verkligheten” i nr 3, -00 av Sökaren föreslog jag, att den inre resan lämpligen borde innehålla två steg: Steg 1 och steg 2. Steg 1 skulle innebära att på bästa sätt medvetandegöra och förstå sina känslor. Här kan till exempel arbete med egna och andras drömmar ge stort utbyte och vara till stor hjälp. För steg 2 på pilgrimsresan, att göra det så tyst i sitt inre att intuitionen blir möjlig att uppfatta, kan man som hjälp använda meditation eller någon annan av de ”andliga tekniker” som ges exempel på i artikeln ”Mystik eller lyckopiller” i nr 2, -00 av Sökaren.

”Söker vi paradiset utanför oss själva finner vi inte paradiset i våra hjärtan. Om vi inte har frid inom oss har vi ingen frid med allt som är omkring oss. Bara den människa som är fri från bindningar finner att skapade varelser har blivit hennes vänner. När hon är renad talar de till henne om Gud.” Thomas Merton.⁶⁾

1) Om Ken Wilber och hans senast bok ”The Marriage of Sense and Soul” kan man läsa i Sökaren nr 1, -00.

2) Atman = den enskilda själen i den hinduiska traditionen.

3) Den amerikanske författaren och filosofen Alan Watts' namn på vårt separerade jag, eller annorlunda uttryckt, det sätt vi måste uppfatta oss själva på för att passera som normala hos en psykiater med newtonsk-cartesiansk inriktning.

4) Alan Watts ger i sin bok ”Tao: The Waterhouse Way” följande definition på taoismen: ”Den väg på vilken människan samarbetar med naturens förlopp”.

5) Synkronicitet kallas det om två eller flera händelser sammanfaller på ett förnuftet oförståeligt sätt. En mycket intressant bok i detta ämne heter just ”Synkronicitet” och har undertiteln ”Att fånga livets sammanträffanden”. Bokens författare är Joseph Jaworski. Även Carl Gustav Jung intresserade sig mycket för dessa till synes oförklarliga sammanträffanden.

6) Thomas Merton var trappistmunk, och han skrev många böcker och artiklar i ämnet andlighet. Ovanstående citat är hämtat ur ”Nutida andliga klassiker. Texter i urval av Thomas Merton”.

Buddha

Prins Siddharta Gautama av Sakhyernas furstliga ätt föddes på 560-talet f. Kr. Hans konception och födelse är legendomspunna. Så berättar traditionen att hans mor Maya, innan hon blev havande, hade en dröm: hon fördes i ett gyllene nät av fyra gudaväsen till en gyllene stad, tvättades ren och pryddes med blommor (nedre vänstra hörnet i bilden). Från bergen kom en liten vit elefant och trängde in i hennes sida. Siddharta föddes när hans mor befann sig på resa. Trädet, under vilket födelsen ägde rum, böjde sig i vördnad för den blivande Buddha (bildens nedre högra hörn). När pojken hade fötts, kände siaren Asita igen de tecken på hans kropp som utvisade honom som en världshärskare eller som en *buddha*, en upplyst.

Hans far, kung Suddhodana, ville förstås fostra honom till världshärskare. Siddharta undervisades av sin samtids förnämsta lärare och fick växa upp i ofantlig lyx. Han gifte sig med sin vackra kusin Yusodhara och paret fick en liten son. Siddharts far hade befallt att ingenting som påminde om nöd, sorg, förgängelse eller död skulle komma till prinsens kännedom. Men en dag, under en utflykt utanför palatsområdet, fick Siddharta se en åldring, en tiggarmunk, en sjuk och ett lik och blev medveten om världens förgänglighet och människans lidande. Han greps av djup medkänsla och beslöt att lämna sitt liv som prins och ge sig ut för att söka sanningen om tillvarons mysterium. Han var 29 år när han en natt i tysthet tog farväl av sin sovande hustru och lille son (t v i bilden) och började ett liv som kringvandrande asket med tiggarskålen i handen.

Under sex år ägnade han sig åt strängaste askes och andliga övningar och sökte i djup försänkning nå upplysningen. Han frestades av *Mara*, den Onde (t h om den centrala buddhagestalten i bilden) att ge upp sitt sökande efter den högsta sanningen; och han frestades (kvinnofiguren t v) att istället ägna sig åt den kroppsliga kärleken. En natt, medan han satt under ett mäktigt *bodhi-träd*, fast besluten att hellre dö än att avstå från sitt mål, nådde han den efterlängtnade högsta upplysningen. Han beslöt att gå ut i världen för att förkunna sin lära om friheten från lidandet och vägen till denna frihet. Sin första stora predikan höll han i en park nära den heliga staden Benares. Där framlade han sin lära om de fyra sanningarna: sanningen om lidandets realitet, om dess orsaker, om möjligheten till frihet från lidandet och den åttafaldiga vägen som leder till upplysning: rätt synsätt, rätt sinnelag, rätt tal, rätt handlande, rätt livsstil, rätt strävan, rätt uppmärksamhet, rätt försänkning. Därmed hade han satt ”lärans hjul” (*dharmachakra*) i rörelse.

Buddhas lära spreds redan under hans livstid över hela den indiska kontinenten och anammades av högt som lågt. Den grekiska erövraren Alexander den store, sin tids världshärskare, (längst t h i bilden) medförde en liten buddhastaty på sina erövringståg.

Buddha själv ger en sammanfattning av sin lära i några enkla ord: ”Att undvika det onda, att göra gott, att rena sitt sinne – det är de upplystas lära” (*Dhammapada* 183).

Bild och text: Astrid Nyström

Vad vet vi egentligen?

I TV hörde jag pastor Stanley Sjöberg förklara att Gud älskar oss alla som vi är. Jag säger rent ut: detta är struntprat! Ingen vet något om Gud. Stanley Sjöberg fantiserar, och jag vill tillägga: en övervägande del av allt religiöst tänkande består av mänskliga påhitt.

Att Jesus skall återkomma för att döma levande och döda – fantasi! Himmels och helvetets existens – fantasi! Att Moses tog emot de tio budorden direkt från Gud – fantasi! Att Muhammed är Guds profet – fantasi! Att Buddha var upplyst, att andevärlden finns, att reinkarnation är en verklighet – fantasier!

Men finns det något som vi verkligen vet?

Praktiskt taget alla påståenden om hur verkligheten är kan betvivlas.

Jag tänker – alltså finns jag till, trodde Cartesius. Men han tänkte sig nog inte riktigt för. Varifrån kommer en tanke? Plötsligt finns den i medvetandet. Vi vet inte varifrån den kommer, men vi identifierar oss med den och tycker att vi tänker tanken. Men det är inte så alldeles säkert att det är vi, som individer, som tänker tankarna i vårt huvud. Kanske tänks de i själva verket av världsgrunden, "Gud", som placeerar in dem i våra medvetanden för att vi skall tro att det är vi som tänker...

Men om vi nu inte skall vara alltför djupsinniga, utan ta litet lättare på bevisfrågan: vad vet vi?

Jag tycker att vi vet att universum är planerat. Vi kan tydligt se detta, när vi granskar naturen och finner dess "visdom". Men vi hittar knappast religionens Gud i naturen. Naturen är grym, dock inte helt. Varelserna är ändamålsenligt byggda, och fastän många lider svårt, tillåts inte ett outhärdligt lidande. När lidandet går över en gräns, förlorar varelsen medvetandet, eller dör. De religiösa fantasierna bidrar också till att vi inte uppfattar livet som människa som grymt meningslöst. Religionerna har därmed en stor positiv betydelse.

Vad är det som finns bakom allt? Vi kan nog inte grunna ut det; våra hjärnor är för små, tankeförmågan för liten för att vi skall kunna tränga in i och avslöja universums hemligheter.

Men att universum är uttänkt, att evolutionen är intelligent styrd ger oss i alla fall en känsla av att vi inte lever i en totalt meningslös värld. Universum är intelligent! Det är ändå tröstande.

Kanske har några av de religiösa fantasierna träffat rätt, åtminstone i det närmaste. Men det vet vi inte. Vi lever i ett stort okänt.

Men reinkarnationen... Jag vet att det finns vetenskapliga stöd för att den finns, framför allt fall där kroppsliga missbildningar och födelsemärken svarar mot den förmodade tidigare inkarnationens dödsätt. Detta är långt ifrån bevis, men det är spännande ändå att återfödelse kan tänkas vara en verklighet. Mycket annat som vi i vår sökarskara intresserar oss för kan vara verklighet. Fascinerande möjligheter träder fram för oss. Många av oss tror på åtskilligt. Men om frågan "vad vet vi?" ställs, måste jag för min del svara att det är inte mycket det.

Jag kan se ut över världen, jag är frisk och känner mig väl till mods, och jag tycker kanske att allt ser fint och vänligt ut. Men de av oss som är hårt drabbade av sjukdom eller annan olycka har helt naturligt svårt att på samma sätt le mot världen och mot Gud.

Följden av sökandet blir en mängd frågetecken. Envar får finna sin egen väg i de obesvarade frågornas värld. Livet behöver inte förstås, men det måste levas – ungefär så sa Osho.

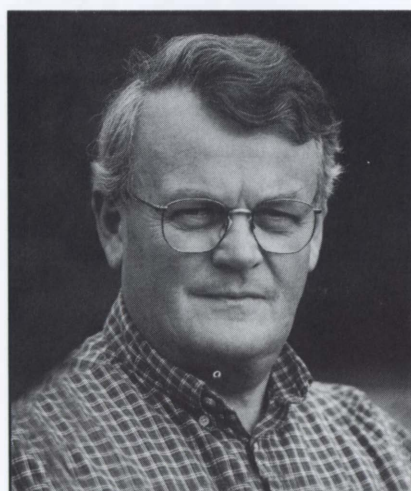
Själv har jag i större delen av mitt liv varit sysselsatt med frågan: vad är sanning? Men en annan viktig fråga är alltså: hur lever man livet som människa? Man kan finna en trygghet i sitt eget inre. Om man tror, vilket jag gör, att botten i mig, det som är jag bortom eller bakom alla tankar, känslor och förmågor – är identiskt med universums grund, så kan man uppleva en trygghet: jag är i botten av mitt väsen den tidlösa verklighet som finns!

SM

ANDLIG FRISKVÅRD

Håller New Age på att bli Old Age? Är kristen tro i dialogens form på väg tillbaka? När New Age-centers minskar öppnar Brommadiologen allt fler "filialer" i landet. Under dialogen med New Age (18 okt) möter vi **Howard Clinebell** (USA), **Annika Waldenström** (yogalärare, ledare för Akal center, se bilden), **Eva Sanner** (journalist, psykosyntesterapeut), **Rune W Dahlén** (Teologiska Högskolan Stockholm), **Larsåke W Persson** (själavårdare, S:t Lukas), m fl.

På åttiotalet nådde hans sökar-böcker (bla **Vägen hem**) långt utanför kyrkväggarna och såldes i mer än 100 000 exemplar. Men många i kyrkan var tveksamma och kritiska till **Harry Månsus** vision om kyrkan som ett andligt centrum för sökare. De senaste åren har vinden vänt dramatiskt. Nyligen tog t ex Svenska Baptist-samfundets ledning beslutet att sexdubbla sitt ekonomiska stöd till Brommadiologen.

- FÖR KROPP, SJÄL OCH PARRELATIONER/FAMILJ

Aldrig tidigare har så många haft så mycket kunskap om vardagspsykologi. Ändå brister våra relationer som aldrig förr. Ofta är det barnen som kommer i kläm och får känslomässiga skador för livet.

Idag är vi medvetna om friskvårdens betydelse för kropp och själ. Nu är tiden inne för en relationernas och familjens friskvårdsrörelse. Verktøyen finns och hur de används skildras under Brommadiologens Höstakademi.

Tillsammans ger dessa terapeutiska verktyg ett löfte om en spirande vår även ur till synes tjälfrusna marker. I fokus står **Howard Clinebells** "Wellnesspedagogik", **Tommy Hellstens** "Föräldraskap och egen tillväxt", de nya "Leva Tillsammans-programmen" och recovery (bl a från "love addiction"). Se närmare på följande sidor!

- MEN KAN KYRKAN BLI ETT HELANDE "WELLNESS CENTER"?

Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka, var Jesu programförklaring. Därför helade han de sjuka, förmedlade människovärde och förlåtelse i skammens och skuldens domäner. Just därför att denna helande kärlek överskred alla religiösa gränser mellan "vi och dom" slutade han redan som ung på ett kors.

Om ett växande antal miljarder ska klara sin gemensamma resa på vårt kosmiska rymdskepp, då behöver vi ta denna kärlekens kraft på blodigt allvar. I Jesu efterföljd vill Brommadiologen bygga broar mellan "vi och dom". Idag samlas sökare med olika färdriktning till ett växande antal Sinnesrogudstjänster och "filialer" utöver landet.

I höst tar Brommadiologen ett nytt djärvt steg: Då börjar "pionjärförsamlingar" enligt dialog och recoverymodellen! Välkommen in i processen genom ett besök den 16-21 oktober – en eller flera dagar!

Höstens program - begär informationsblad om det som intresserar! Se talongen.

Våren 2000

BEFRIANDE TEOLOGI

- men befriar kyrkan?

Under måndagen skildrar **Karin Lindvall** och **Harry Månsus** den "shalomteologi" som är grunden för wellness/friskvård, recovery/själavård och profetisk solidaritet. Båda har en nära släktskap och dialog med en av vår tids ledande teologer, **Walter Brueggemann**, och hans nya bok *I de rotlösas land* (Libris).

Under tisdagen skildrar Harry Månsus Brommadialogens paradigm för en dialog och recoverykyrka. Framför allt redovisar **Ove Kennerberg** sina forskningsresultat från tio församlingar som prövat förnyelsemodellen och drar egna slutsatser.

Karin Lindvall, miljömedveten teolog och bibelforskare, är pastor och föreläser om livstolkande teologi, ekologi och feministiska perspektiv. I höst börjar hon en deltidstjänst på Brommadialogen.

18 oktober

NEW AGE-DIALOGEN

Onsdag 9.00-12.00

Howard Clinebell skildrar sin "friskvårdsvision" med verktyg från New Age och kristen själavård. Frågor och samtal. Översättning till svenska.

13.00-16.00 Dialogforum:

Vad har New Age och kyrkan att erbjuda för stresshantering, relationer och kontakten med vårt inre djup?

Annika Waldenström, Eva Sanner, Rune W Dahlén, Larsåke W Persson, Harry Månsus m fl.

19 oktober

NEW AGE OCH KRISTENDOMENS ÅTERKOMST

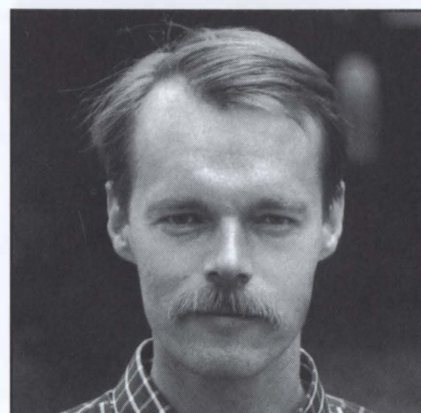
En temadag om det nyandliga landskapet och kyrkans nya roll med tre teologer som står mitt i dialogen med New Age i svensk kristenhet:

Lars Johansson (Forum för tro och samhälle)

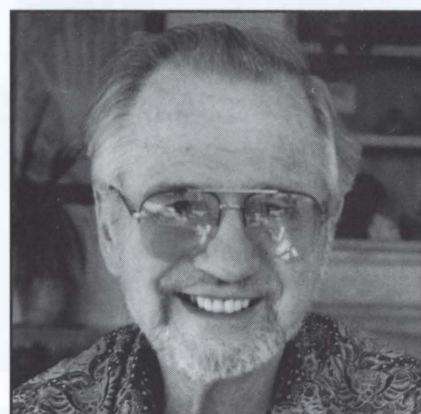
Rune W Dahlén (Teologiska Högskolan)

Harry Månsus (Brommadialogen).

Samarrangemang med Forum för tro och samhälle, Örebro.

Ove Kennerberg, Teologiska Högskolan Stockholm, är mitt inne i ett forskningsprojekt om tio kyrkor (Svenska Kyrkan och frikyrkor) där dialog och recovery fått en hemvist. Resultatet presenteras 17 oktober under teologidagarna i Bromma.

Howard Clinebells
Sverigeprogram:

18 okt	Dialogforum
20 okt	Nätverksträffen
21 okt	Harry Lindqvist-dag
(alla i Bromma)
23 okt	Friskhuset i Hudiksvall
24-25 okt	I Örebro och Göteborg

**Hur hjälpa offren från New Age
och destruktiv kristen andlighet**

Klinisk konferens i Åbo, Finland 24-27 aug. Begär folder!

På mångas begäran återkommer **Tommy Hellsten** till Nätverksträffen. Hans böcker är storsäljare i Finland och Sverige.

NÄTVERKSTRÄFFEN

- för vård, behandling, diakoni

Torsdag 9.00-15.30 Temadag med **Tommy Hellsten** om "Föräldraskap, relationer och egen inre tillväxt".

Fredag föreläsningar och dialog med **Howard Clinebell** om behandling av alkoholism och andra beroenden. Redan under sitt avhandlingsarbete hade Clinebell kontakt med AA och dess pionjär Bill Wilson. Han har skrivit en numera klassisk handbok, **Understanding and Counseling Persons with Alcohol, Drug and Behavioral Addictions**.

OBS! Språket är engelska utan översättning. Svenskt alternativ nedan.

20 oktober

LEVA TILLSAMMANS

- Hur behålla spänsten i (par)relationer?

I USA finns en spännande modell för arbete med parrelationer utvecklad av **David Olsson**. Tusentals präster och pastorer använder verktyget. **Irène Knopff** (betendevevare, parpedagog) har gjort ett banbrytande arbete att överflytta modellen till svenska förhållanden.

Förutom henne får vi möta **David J Stenfelt** (diakon), **Christina Ahlstedt** (församlingspedagog), och **Sverker Wadstein** (pastor) som integrerat programmet i själavård och olika samhällsnischer

Premiär för **Harry Lindqvist-föreläsningar**

21 oktober

KYRKAN KAN BLI ETT WELLNESS-CENTER!

Harry Lindqvist (initiativtagare till **Läkarmissionen** och **Svenska Journalen**) tog tidigt emot impulserna från Human Potential Movement i USA, ett källflöde till New Age. Som professor i teologi och själavård testade **Howard Clinebell** de nya terapierna på New Age-scenen och integrerade dem i kristen själavård, diakoni och pedagogik. Under temadagen skildrar Clinebell hur en församling stiger in i processen rent konkret. Hela temadagen översätts till svenska.

Brommadiologen, Åkeshovsvägen 29, 168 39 Bromma Tel: 08-564 350 30, 564 350 20,
(röstbrevlåda dygnet runt: 25 81 44) Fax: 08-564 350 45 Hemsida: www.brommadiologen.nu

**BROMMA
DIALOGEN**

Jag vill ha informationsblad om:

☐ Teologidagarna (16-17 okt)

☐ Nätverksträffen (19-20 okt)

☐ Stillhetens rum (11-13 aug)

☐ Klinisk konferens (24-27 aug)

☐ Norrlandskonferensen (8-11 nov)

☐ Harry Lindqvist-dagen (21 okt)

☐ New Age-dialogen (18-19 okt)

☐ Leva Tillsammans-dagen (20 okt)

☐ Recoverydag i Bromma (15 aug)

☐ Västkustkonferensen (14-16 sept)

☐ Clinebell i Hudiksvall, Örebro, Göteborg

Namn: Telefon:

Adress:

SEX & LOVE ADDICTION —THE PATH OF RECOVERY

Brommadiologen erbjuder en temadag med Pat och Marsha Means, de mest uppmärksammade på den kristna recoveryscenen i USA om sexmissbruk. Pat har skrivit en bok om männens sexfixering och Marsha en bok om hur det är att leva med en sexaddikt. Så här beskriver de innehållet:

- * Sexual addiction, internet, sexual misbehavior in Church.
- * Factors that make men vulnerable and aspects of recovery
- * Wives of sex addicts: understanding their wounds, helping them heal
- * Strategy for recovery: a Christian 12 step approach.

Begär informationsblad! Språket är engelska utan översättning.

Stillhetens rum i Bromma

I retreaten 11-13 augusti med Leif-Erik Holmqvist ingår bönestunder, meditationsstillfällen, tid för stillhet och promenader. Deltagarna erbjuds också massage. Logi i enskilda rum.

Förfrågningar och program:

tel: 08-564 350 21, fax: 08-564 350 45,
e-post: leif-erik @betelsem.baptist.se

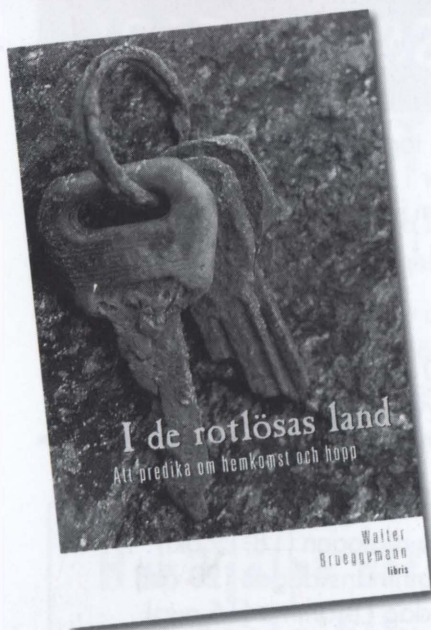
Regionala konferenser

Västskustkonferensen 14-16 sep. Även i höst arrangeras ett konferensprogram samtidigt med Bokmässan i Göteborg.

Norrlandskonferensen 8-11 nov. Vi börjar i Gävle 8/11, fortsätter med temadag i Hudiksvall 9/11 och avslutar med temadag och själavårdsskola i Sundsvall 10-11/11.

Att söka Gud

— i en tid när kyrkan hamnat i periferin

Håll minnet och hoppet levande!

Har kyrkan fortfarande ett relevant budskap till sin omvärld? Hur når det fram till kristna som sörjer sin kyrkas storhetstid, och hur når det sökare som längtar efter hopp och livsmening? Författaren utgår från Gamla testamentets berättelser om hur Israels folk höll hoppet och längtan levande även när de levde i exil i främmande land. Walter Brueggemann är en av vår tids mest lästa författare av bibelteologisk litteratur.

Walter Brueggemann
I de rotlösa land

Ca-pris: 272:-

Boken om recovery

Berättelser och vittnesbörd från den lågmälda andliga väckelserörelse som recoveryrörelsen utgör i Sverige idag.

Ca-pris: 252:-

Bokförlaget Libris
Box 1213, 701 12 Örebro
Tel: 019-20 84 00 www.libris.se
Böckerna finns i bokhandeln

Nya böcker från

LIBRIS